

TRANSILVANI'A.

Foi'a Associatiunei transilvane pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu.

Aceasta foia este cota 2 colo pe luna si costa 3 florini val. austri., pentru
cei ce nu sunt membrii asociatiunei.

Pentru strainatate 9 franci (lei noi) cu porto postei.

Abonamentulu se face numai pe cota 1 anu intregu.
Se abonedia la Comitetulu Associatiunei in Sibiu, seu prin posta seu
prin domnii colectori.

Sumariu: Reuniunea femeilor romane din Sibiu. — Necrologulu reposatului Marinu Michaiescu profesoru la scola centrala de fete in Bucuresci. — Academ'a romana Raportulu dlui secretariu generalu D. A. Sturdz'a asupra lucrariloru sesiunei generale din 1887. — Pericope scurte din opulu istoricu titulatu: Luptele Românilor in resbelulu din 1877. De T. C. Vacarescu, colonel in reserv'a armatei. — Higien'a perului. — Procese verbale alu comitetului associatiunei transilvane pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu, luate in siedintiele dela 8 si 11 Aprilie. — Imnu si Oda dedicate Présantiei Sale Parintelui Episcopu alu Caransebesului Ioanu Popasu la iubileulu seu sacerdotalu de 50 ani, 9 Martie 1887. De Zacharia Boiu jun. (Musica de G. Dim'a). — Scola superioara de fetisie din Sibiu, colecte. (Continuare din Nr. 5—6.)

Reuniunea femeilor romane din Sibiu.

In Nr. 8 alu acestui organu alu Associatiunei nostre de literatura si cultura deteramu lectoriloru unele informatiuni despre incepiturile Reuniunei femeilor romane din Brasovu inainte de acesta cu 36 de ani, alaturandu si cateva resultate ale colectelor la fundulu aceluia in primulu periodu alu existentiei sale. Cu acea ocasiune si mai inainte in Nrii 1—2, unde am analisat, inaltele scopuri ale internatului si scolei superioare de fete, care s-au infiintat de cota Asociatiunea transilvana, reflectaramu pe scurtu si la reunurile de femei romane infiintate mai tarziu in alte localitati cu scopulu sacru de a inalta femeia romana la gradulu si conditiunea, pe care s'ar fi cuvenit se stea totdeauna in tote vîcurile si pe care trebue se o castige cu orice sacrificiu din partea natiunei, chiaru in interesulu existentiei si alu fericirei acestoia.

In dilele acestea on. Comitetu alu Reuniunei femeilor romane din Sibiu ne facu si nove onore de a ne transmitte in patru fasciclii actele sale tiparite, si anume pe langa statutele sale aprobate in 4 Maiu 1881, colectiunea de acte incependu dela urdirea ei prin o adunare compusa din 18 femei maritate si 6 domnisiore, tinuta in 7 Noemvre 1880, adeca: Istorichulu, constituirea si raportele acestei reunioni pe anii 1880 pana la 1885. Unu altu raportu despre adunarea sa generala din 18/30 Octobre 1885; una alta brosura cuprinde actele dela doue adunari generali din 1886 si ale celei din 22 Februarie 1887.

Cu ce incepaturi mici s'au castigatu numai in 6 ani resultate atata de frumose provocate din initiativa unui numeru de femei atata de modestu! Ne place a crede, ca comitetulu Reuniunei din Sibiu nu si-a pregetat a trimite cota o pareche de exemplarie din acestea acte ale sale la tote celealte reunioni de femei

romane din alte localitati cu scopu de a intretine si nutri intre sine o comuniune in spiritulu Christianismului primitivu supusu la gône multiplice. Agape, Agape bunele nostre femei! Preotii vostrii de ambele confesiuni se ve spuna la tota ocasiunea, ce a fostu si ce a insegnat odiniora Agape si ce trebuie se fia ea astazi pentru dvostra ca si pentru barbatii si fiii dvostra.

Se pare inse ca Reuniunea femeilor romane nici decum nu este indestulata cu resultatele de pana acum ale activitathei sale; ea semena a fi prea decisa a indieci avere scolei sale, prin acesta a smulge sute de fetisioare din bratia straine si crescere straina capabila de a desface in atomi elementulu nostru nationale; totodata a demuestra din nou, ce poate face vointia tare si petrunderea de marimea scopului. Unu apellu alaturat la susu citatele acte ne spune restulu; de aceea lu si reproducemu acilea cu tota placerea. Acela dice:

„Factorii principali ai progresului unui popor sunt educatiunea si instructiunea.

„De candu spiritulu timpului a mai usiorat si sortea poporului romanu din Austro-Ungaria, acesta se afla in progresu continuu.

„Cu privire la factorii amintiti inse, trebuie se constatamu, ca acelu progresu este prea unilateralu, caci din institutiunile de cultura cota s'au creatu pana acum la romani, aprópe totulu este menitul pentru seculu barbatescu, si prea puçinu s'au facutu pentru crescerea si instruirea femeii romane.

„Pentru de a implini incatva lipsele in asta privintia s'au constituitu in anulu 1881 „Reuniunea femeilor romane din Sibiu“, cu scopulu a infiintia o scola romana de fete.

„Au fostu o viua multiamire pentru initiatorii acestei Reuniuni, vediendu cum opinionea publica romana o considera ca pe un'a, carea nisuesce spre celu mai sfantu

scopu alu educatiunei nóstre nationale si respunde la cea mai simtita trebuintia a poporului nostru.

„Amu fost fericite a vedea acésta opiniune tradusa in fapta prin viulu resunetu ce a aflatu primulu nostru apelu din Octombrie 1881 si prin spriginulu materialu și moralu ce ni s'a datu din tóte partile locuite de români.

„O asemenea incuragiare nu putea se nu'si aiba in curèndu resultatele sale manóse.

In anulu 1883 deja au fostu Reuniunea in placuta positiune de a'si deschide scóla, carea cu anulu scolasticu 1885 avea 6 classe.

„Erá deci ajunsu in cátva scopulu Reuniunei.

„Nu erá inse implinita lips'a: că si copile române din parti mai indepartate se-si póta primi cresterea in scól'a acésta, căci internatulu in care acestea se póta fi adaptate nu esistá, — nici nu putea Reuniunea infinita inca si acele clase superióre, in cari crescerea scolară a elevelor se-si afle inchietarea completa.

„Associatiunea transilvana pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romànú“ că totdeuna fiindu in frunte cándu e vorb'a de „cultur'a poporului romànú“ au cunoscutu impetuositatea acestoru lipse, si că unu asiedimentu alu tuturor românilor au creatu aceea ce era de trebuintia pentru toti români.

Din tóm'n'a anului 1886 e infinitata scól'a civila de fete a „Associatiunei“ si in pomposulu palatu alu aces-tei scóle e deschisu internatulu ei intocmitu in tóte dupa recerintele pedagogice si higienice, astfelu cátu cu bucurie ne potemu si noi români lauda, că avemu o scóla superióra completa pentru crescerea fetișelor nóstre, in care educatiunea loru se face in dulcea nóstra limba si in spiritu românescu.

„Acestu institutu alu Associatiunei sta in legatura organica cu scól'a reuniunei.

„Elu formédia in clasele sale scól'a civila, ale carei base sunt clasele scólei elementare ale reuniunei nóstre, fiindu astfelu ambele la oalata unu organismu completu.

„Pâna cându inse Associatiunea prin institutulu seu a creatu unu ce, carele o indreptatesce se reclame spriginulu celu mai caldurosu alu totalitatii românilor, Reuniunea nóstra a carei scóla dupa cum e lucru firescu, o frequentédia mai alesu copile românilor din Sibiu si giuru, este avisata in lini'a prima la spriginulu acestora.

„Una inse ca si cealalta trebuie se fie intreținute, desvoltate si viitorulu loru asiguratu.

„Acésta pentru fie-care român cu inima românescă sta preste ori si ce indoiala.

„Cátu pentru scól'a reuniunei, acésta primesce mijlocele pentru intreținerea sa dela membrii reuniunei.

„Ea deci e datore a ingrigi că numerulu acestora se fie cátu de mare, asigurându-si astfelu pe lângă ajutoriulu materialu care resulta din inmultirea membrilor, totodata si insemnatulu spriginu moralu, carele totdeauna, decât-ori se insotiesc multi spre realizarea unei idei

spre ajungerea aceluiasi scopu, garantéza invingerea si infruntarea tuturorù greutatilor.

„Precumu am arestatu inse, reuniunea adi intru impregiurările de fatia e avisata in lini'a prima la români din Sibiu si giuru.

„Că tra acestia deci si ridică graiulu seu, rogându'i ca cu totii se'si impleinésca o sfânta datorintia romanésca.

„Si Domniei Vóstre ve adresamu acésta rogarare.

„Ve alaturam unu exemplariu alu statutelor Reuniunei nóstre; rapórtele despre activitatea ei — din cari veti vedea, că aceea n'au fostu séca, si că concursulu ce vi-l ceremu, l'ceremu pentru o institutiune viua si sanatósă, — si apoi ve mai trimitemu si o declaratiune, rogându-ve ca introducèndu in ea in sensulu §. 3 din statute calitatea de membru carea o doriti si subsemnându-o, cătu mai curèndu se ni-o inapoiati, facèndu-ne astfelui onórea de a intra intre membrii reuniunei nostre.

„Timpurile sunt grele, si recerintiele spre a ne susținea ca poporu de cultura cresc in proportiune cu vizititatea timpurilor.

„Si fiindca timpurile sunt grele si noi avisati la poterile proprii, contam u cu sigurantia la spriginulu ce vi l'cerem u pentru unu scopu sfântu si maretu, cându ve rogam u se contribuiti la educatiunea femeii române.

Din siedinti'a comitetului reuniunei femeilor române din Sibiu tinuta in 9 Ianuariu 1887.

Maria Cosm'a,
presidenta.

Valeriu Bolog'a,
secretariu.

Necrologulu reposatului Marinu Michaiescu profesoru la scól'a centrala de fete in Bucuresti*).

Discursulu rostitu de d. profesoru I. M. Riureanu.

Fratiloru si iubiti concetatiensi !

In presenti'a corpului neinsufletit u alu acelui ce a fostu Marinu Michaiescu, scumpu amicu alu multora dintre noi, si cetatianu stimatu de toti căti l'au cunoscutu, nume potu opri de a cugetá la veridicele cuvinte ale psalmistului: „Omulu, că earb'a, dilele lui, că flórea cämpului, asia va inflori“. Omulu este ca frundi'a, pe care vîntulu tómnei o smulge de pe tulpin'a ei mai inainte sau dupa ce 'si-a indeplinitu misiunea. Omulu fizicu se asémena cu flórea, care astadi face ornamentulu naturei, ear mâne devine prada vermiloru. Remâne inse ceva: remâne omulu moralu, memori'a si faptele lui, cându a fostu bunu in totu intielesulu nobilu alu cuvenitului. Asupra loru timpulu, care distrugе totulu in cale'i,

*) Reproducemu aici acestu necrologu alu unui profesor, ale carui merite se cunovia se fie cunoscute natiunei intregi. Amiculu seu dn. I. M. Riureanu, le-a relevat si descris cu caldura sufletesca.

Red.

nu are nici o putere, daca omulu fisicu, unitu cu celu intelectualu, a sciutu a deveni superioru prin fapte folositore siesi, familiei, tierei, omenirei in genere.

Marinu Michaiescu, a fostu unulu dintre „puçinii alesi din multi chiemati“, care a sciutu se realizeze acestu nobilu idealu. Prin munca, prin inteligintia, prin inim'a sa, dara mai alesu prin exemplara'i conduita in societate, prin modestia, prin simtiemintele'i oneste si romaneschi a sciutu se se faca respectatu si iubitu, adeca se'si prelungesca esistint'a si dupa mörte, lasandu contipuranilor amintiri drage, posteritatii exemple frumose.

Marinu Michaiescu, s'a nascutu pe la anul 1825, in clasica Oltenie. Tatalu seu, preotu in comun'a Ghizdavesci din judeciul Romanatiloru — comuna de mosneni si mosnenu elu insusi, — servia altarului si 'si cultivá paméntulu remasu dela strabuni. In urm'a unui procesu nedreptu, intentatu de unu puternicu alu epocei, mosnenii perdura mosi'a, dupa multe si in delungate judecati. Atunci betrànulu, remasu fara mijloce, 'lu trimise in resiedint'a vechiloru Bani, unde 'lu adapostit pe langa o ruda. In Craiova, junele Marinu 'si facu studiile, absolvindu cu succesu clasele gimnasiale.

Iubitoru de invetiatura, pe care n'o putea continuá din cau'a neaverii, incepù a preda lectiuni particulare. Cu modulu acesta, agonisindu o mica suma de bani, la 1852 veni in Bucuresci, unde dupa unu anu de preparatiune, 'si reincepù si urmà studiile cu ardore si devotamentu pana la completarea loru in colegiulu Sf. Sava. Atunci Eforia scóelor, dupa recomandarea bunilor lui profesori Zalomit si Laurianu, de nestérsa amintire, 'i incredinti postulu de sub. directoru sau custode alu bibliotecei nationale, unde 'si putu realisa si mai multu dorint'a de studiu, prin citire si meditare.

La 25 Octombrie 1860, fu numitu profesoru suplininte la gimnasiulu Sf. Sava, pe atunci una din cele mai dificile catedre; ear la 7 Septembrie 1864, profesoru titularu de istorie si geografie la scóla centrala de fete, unde a functionat pana in momentulu candu mörtea 'i-a intreruptu carier'a.

Marinu Michaiescu, cumpatatu, economu, laboriosu, probu, fu unu modelu de virtute sociala. Consciintiosu, devotatu datoriei, iubitoru alu nemului seu pana la fanaticismu, elu fu unu adeveratu sacerdote alu invetiamentului si, dupa puterea si in sfer'a sa, unu infocatu apreatoriu alu nationalitatii.

Fara pretensiuni de eruditie, fara se se credia dotatu cu niscari-va talente, elu a produsu relativu mai multu decatua aceia cari atragu atentiunea prin cunoscintie superficiale, cari nu lasa posteritatii nimicu de urmatu si de admirat: nici unu invetiamentu, nici o cugetare, nici o proba de labore si de virtute, nici o urma de implinirea datoriei si inaltei chiemari a omului in acésta viétia.

Marinu Michaiescu lasa junimii studiòse mai multe carti didactice, elaborate in órele'i de repausu; caci munc'a, care pentru otiosi este o pedepsa, pentru elu constituia

o conditiune esentiala a vietiei intelectuale si morale. Geografia'i fisica si politica, manualul seu de Istoria Universala (antica, media si moderna), pentru usulu scóelor secundare, publicate in cete 5 si 7 editiuni, sunt copii lui intelectuali, ce'i voru purta numele in lips'a fiiloru corporali, de care natur'a parcimoniosa nu'i facuse parte. Copii lui mai sunt si tinerimea studiosa de ambele sexe, careia 'i lasa, pe langa bogatia'i intelectuala, si mic'a avere materiala, agonisita de dënsulu impreuna cu scump'a si neconsolabil'a lui socie, prin esecu de munca, de economie si de multe ori prin privatiuni, pe care puçini contipurani le-aru putea suferi.

Si spre ce toté acestea? Pentru ca se pota realiza ceteva fapte nationale, cari si dupa mörte se servesc patriei iubite. Da, din fericire se mai gasescu inca muritori de cei nemuritori, cari se lipsesc pe dënsii de ori-ce placere si adesea de multe lucruri strictu necesarie, spre a transmite urmasiloru fapte folositore, care se le dea exemplulu celu bunu, devenit astazi atatu de raru. Marinu Michaiescu a probat cu prisosu, ca a fostu unulu dintre cei ce facu a se renasce intre noi — intr'unu seculu asia de materialistu — virtutea strabuna de sublima abnegatiune.

Si cu ce s'a dusu in mormentu acestu preotu altu invetiamentului, acestu martiru alu datoriei, acestu barbatu demnu de alte timpuri, micu prin pozitiunea'i sociala, mare prin qualitatile sufletului, umilu prin aspectu si purtare, sublimu prin inima si prin ecsemple? S'a dusu cu singur'a mangaiere, ca a sciutu se'si implineasca datori'a in viétia si dupa mörte cu singura consolare ca a fostu si a remasu bunu romanu si bunu crestinu catu a traitu, ca romaneschi fapte a intocmitu prin testamantul care va vorbi in locu'i, dupa trecerea lui in alta viétia.

Nu mai amintescu aci despre semnele onoratore ce i s'a conferit, de catre cei ce au datoria se respaltesca virtutea; potu afirma inse ca i s'a adusu cele mai sincere multiumiri in 30 de ani de serviciu. In cursulu acestui timpu, atatu Suveranii catu si ministrii instructiunii publice, ca regretatulu Cretiescu, dnii Cretiliescu, Chitiu, Urechia si altii, l'au felicitat de metod'a intrebuintata si de staruint'a ce punea in predarea lectiunilor. Si pentru Marinu Michaiescu, asemenea marturiri facute in ocasiuni solemnne, si dupa care nu umblase, erau de ajunsu. A nu fi nedreptatitu si persecutat, eata totu ce cere muncitorulu asiduu; pacea sufletului, care inlesnesce laborea, si cursulu linu alu unei vietie oferite publicului, eata aspiratiunile lui.

Ca dorintie, in, tota viétia elu n'a avut decatua una singura, dorintia mare, nestinsa: fericirea tierei sale prin invetiatura, prin labore, prin virtute.

Se'lui imitam su totii, se'lui imite mai alesu junimea ca pe unu adeveratu omu de caracteru — asi putea dice anticu — care, nascutu in obscuritatea unui umilu satu, a fostu capabilu se devina o stea luminosa. Fara avere, elu 'si-a pututu agonisi unu tesauru — modestu, dar neperitoriu — consacratu pentru sustinerea religiunei si pentru luminarea tinerimei.

Si acum, dându ultim'a sarutare barbatului alu carui sufletu a sburatu in ceruri, se'i aducemu meritatulu omagiu de a-i pastra memor'a, de a-i imita patriotismulu, constant'a amicitei, si tari'a vointie de a fi binecuvântat dupa mórte, precum fusese si in viétia.

Academi'a româna.

Raportulu dlui secretariu generalu D. A. Sturdz'a asupra lucrariloru sesiunei generale din 1887.

Domniloru colegi!

Inainte de deschiderea actualei sesiuni generale, cu o deosebita placere viu a-mi indeplinì una din indatorile ce mi se impune de statutele academiei. Voiu reaminti in scurtu lucrarile si discutiunile cu cari au fostu ocupate cele 26 sie dintie ale sesiunii generale, care se inchide astazi.

I.

Cinci din aceste siedintie au fostu destinate lecturilor publice, si amu constat cu totii cu o mare bucurie, ca lucrările academiei sunt urmarite de cetatieni cu unu interesu din ce in ce mai viu. In aceste siedintie s'au cettit 13 diferite lucrari, dintre cari voiu reaminti mai intâiu discursulu de receptiune alu domnului G. Cobâlcescu asupra petrolului si responsulu d-lui Dr. Brândza asupra activitatii si zelului neobositului nostru geologu.

D. Hasideu a facutu o dare de séma fórte interesanta asupra monumentalei sale lucrari despre limb'a româna, care realiséza ide'a maréti a Augustului nostru presiedinte de onore si protectoru. Ca noue specimene din marea sa lucrare, d. Hasideu ni-a cettit articolii despre verbulu *am* si despre substantivul *anu*.

D. Odobescu ni-a espusu intr'o interesanta dare de séma modulu in care dsa lucréra la studiulu fundamentalu alu celu mai insemnatu tesauru anticu descoperit u tierile nôstre, alu tesaurului dela Petrosa.

D. G. Baritiu a datu relatiuni despre espositiunea istorica din Buda-Pesta din anulu trecutu si despre esplorarile archeologice, cari se facu la cetatea antica Aquincum lângă Buda.

D. Papadopolu Calimach a presentat unu studiu asupra activitatiei politice a generalului Kisseloff in tierile române; ér P. S. Sa Episcopulu Melchisecu a cettit unu memoriu despre metropolitulu Filaretu alu Ungro-Vlachiei si despre activitatea lui literara.

D. Gr. Stefanescu a facutu o espunere asupra lucrariiloru sectiunei a treia a congresului geologicu internationalu.

D. Bacaloglu a cettit unu memoriu asupra paratonerelor si pariente Marianu a facutu interesante comunicari istorice asupra bisericei Parhauti din Bucovina.

Dupa decisiunile luate de dv., tote aceste lecturi se voru publica in Anale dimpreuna cu alte memorii si comunicari, cari au fost citite numai in sectiuni.

II.

In 4 siedintie v'ati ocupat de cestiunea premiului Alecsandru Ioanu Cuza. Dupa indelungate discutiuni ati hotarit u de pe o parte de a se asigura unu premiu insemnatu pentru pretiuit'a lucrare celei mai obscure si mai importante

epoce din istoria nostra nationala, a epocei dela Aurelianus si pâna la fundarea Principatelor; ér pe de alta parte a se inlesni participarea ulterioara la premiile acestui fondu si secțiunilor scientifice si literare, conformu dispositiunei cuprinsa in art. 94 alu regulamentului nostru generalu. Pentru ajungerea acestui indoitou scopu a fostu necesariu a se modifica acelu articolu, dându-se o forma mai precisa, indicându-se modulu de aplicare alu principiului stabilitu la 1879.

III.

Fondulu, lasatu Academiei de repausatulu G. San-Marinu spre a da din venitulu lui premii cu numele seu, nu avuse inca o destinatiune bine determinata.

In urm'a discutiunilor ce s'au facutu in doue siedintie asupra acestei cestiuni, dv. ati hotarit u ca premiele din acestu fondu se dea pentru lucrari privitóre la economia nationala, pentru ca astfelu se ajute desvoltarea aceloru ramuri de activitate, de cari s'a ocupatu generosulu donatoru.

Ati decisu ca premiul se fie trienalu in suma de 1,500 lei si pentru intâiul terminu 1891 s'a pus la concursu subiectulu: „Consideratiuni asupra comerciului României cu tierile straine, atâtua la Orientu, cătu si la Occidentu, incependu cu secolul XVI. pâna la anulu 1860.”

IV.

Spre a areta recunoscintia nostra cătra repausatulu doctoru G. Obedenariu, care a lasatu Academiei intréga avereasa, ati decisu a publica lucrarea lui privitóre la dialectulu macedo-român, lucrare formata de numeróse tecste in acelu dialectu insotit u traducere francesa si româna. Acesta publicare va rememora tuturoru numele doctorului Obedenariu, care a aratat unu asia de mare interesu pentru Academi'a nostra, si va face unu serviciu insemnatu studieloru filologice asupra limbei române in generalu si asupra dialectului macedonénu in specialu.

V.

O cestiune, care in repetite rînduri a preocupat pe mai multi dintre noi, este pastrarea Academiei pe basele cari s'au datu la 1879, cându prin o lege speciala ea a fostu declarata ca institutu nationalu.

In sesiunea actuala, agitându-se cestiunea de a se uni Academi'a cu societatea Ateneului român, d-vóstra ati hotarit u prin unu votu solemnu „ca Academi'a sprininita pe legea din 29 Martie 1879, care o recunóisce ca institutu nationalu, declara ca ea nu pote se fie intrunita séu confundata cu o alta institutiune literara séu scientifica“.

Astfelu ati afirmatu, ca Academi'a trebuie se remâna cea mai inalta institutiune de cultura si de sciintia.

VI.

Inca in sesiunea trecuta d. Cobâlcescu a atrasu atentiunea Academiei asupr'a localitatiei dela Cucuteni, o statiune fórte bogata in antichitati de diferite feluri si priu deosebite epoce; in anulu trecutu s'a numit u o comisiune spre a studia acea localitate, dar nu a fostu cu putintia a i se pune la dispositiune mijlocele necesare spre acestu scopu. In actual'a sesiune ati dispusu se se acórde comisiunii insarcinate cu acele esplorari mijlocele necesarie spre a se face la Cucuteni cercetari sistematice.

VII.

Presedintele nostru actualu, dl. Cogalnicénu, a adus în discutiune propunerea de a se intrevénî la guvernul spre a întreprinde reconstruirea în Bucureşti a cunoscutului monument dela Adamu Clissi, monumentu invelit cu basereliefuri, din cari o parte sunt aduse în muzeul naionalu. Considerându dificultatile mari cu cari aru fi impreunata acesta reconstruire, pentru că form'a si decoratiunea monumentalui nu sunt inca pe deplinu cunoscute, dvóstra ati esprimatu dorint'a, că petrele sculptate din acestu monumentu se continue a fi transportate în muzeul naionalu, unde se voru studia de archeologi, lasându-se că propunerea lui Cogalnicénu sè se ia în desbatere mai târdiu.

VIII.

Academi'a a acordat in acésta sesiune patru premiuri in suma de lei 15,500.

Premiulu associatiunei Craiovene pentru inaintarea inventariului publicu de 1,600 lei, destinat celei mai bune carti didactice publicate in anii 1883—1886 a fostu acordatul lui doctoru C. C. Codrescu pentru scrierile sale Compendiu de Higiena si Manualu de Medicina Populara, cari singure au fostu presentate la concursulu acestui premiu si cari au fostu cu caldura recomandate la premiare de unanimitatea comisiunei insarcinate cu studierea loru.

Premiulu Nasturelu Herescu de 4,000 lei a fostu acordatul lui I. I. Rosc'a pentru scrierile sale dramatice Fat'a dela Cozia si Lapusnén'u.

Premiulu Lazaru de 5,000 lei pusu la concursu pentru cea mai buna lucrare asupra subiectului Flora descriptiva a unui județiu din România, dupa alăgera concurentului, a fostu acordatul autorului lucrarei presentate cu titlulu Flórea Dobrogei. Deschidienduse pliculu cu numele autorului s'a constatat că acesta lucrare este datorita invetiatului botanistu, colegului nostru, Dr. Brandza.

Premiulu Eliade Radulescu de 5000 lei a fostu datu lui T. Vacarescu pentru scrierea sa Luptele Românilor in resbelulu din 1877—1878, publicatiune meritoria atâtua că epoca literara, cătă si că scriere istorica. Academi'a a vediutu cu fericire in acésta carte o espunere clara si temeinica a celoror fapte nationale, căci au intemeiatu regatulu României si au ridicat su su prestigiulu numelui românescu.

Mai puçinu norocosa a fostu Academi'a cu traductiunile din Cicerone, cari s'au presentat la concursu. Raportulu lui colegu Quintescu asupra acestoru traduceri a arestatu nesuficient'a loru, din care causa ele nu au pututu fi premiate.

Pentru studierea publicatiunilor si a manuscriselor ce se voru presenta la concursulu anului viitoru, ati alesu comisiunile prevediute de regulamentu.

XI.

Comisiuni speciale au fost insarcinate de dvóstra cu certetarea lucrarilor esecutate de delegatiune in decursulu anului inceputu, precum si cu esaminarea operatiunilor cassei. Din rapórtele aceloru comisiuni d-vóstra ati luat cunoscintia despre modulu cum a fostu administrata Academi'a in anul trecutu si ati datu aprobarea si deslegarea d-vóstra asupra acestei administrari.

Comisiunea permanenta a bibliotecii ve presenta relatiunea sa asupra crescerei si bunei pastrari a colectiunilor scientific ale Academiei. Dvóstra ati datu aprobarea lucrărilor bibliotecii.

X.

Prin incetarea din viéta a colegului nostru, G. M. Fontaninu, s'a facutu unu locu vacantu in sectiunea literara. In acésta sesiune procedendu-se la alegerea unui nou membru si sectiunea literara presentându 2 candidati cu paritate de voturi, d-vóstra, in conformitate cu art. 24 din Statute, ati decisu a amâna alegerea pâna la sesiunea viitoré.

Ati alesu membru onorariu pè d. H. Bailonu, unulu dintre cei mai ilustrii botanisti de astazi.

Dupa propunerea sectiunei istorice ati alesu de membru corespondentu la acea sectiune pe d. Ioanu Kalenderu, pentru studiele si scrierile sale asupra dreptului român.

La sectiunea literara ati alesu de membrii corespondenti pe dn. architectu A. Lecompte du Nouy, pentru insemnantele sale lucrari artistice, pe d. profesoru I. Bianu, pentru lucrările sale filologice, pe dn. St. Vergolici, pentru studiele sale literare, pe dn. Teodoru Burada, pentru publicatiunile sale de literatura populara si de musica, si pe d. A. Naum, pentru scrierile sale literare.

XI.

Pentru esecutareea lucrarilor hotarite in acésta sesiune si pentru conducederea activitatii Academiei in anulu viitoru, ati alesu de presedinte pe venerabilulu nostru colegu M. Cogalnicénu si de vice-presedinti pe dnii colegi Hasideu, Baritiu, si Fâlcoianu.

Sesiunea generala pe care o inchidemu astazi, a fost, precum se vede din acésta repede relatiune, ocupata cu numerose si variate cestiuni scientific si administrative. Dar pe lângă lucrările noastre comune, sectiunile s'au ocupat de lucrările speciale, cari se tñu de domeniulu activitatiei loru si in specialu sectiunea istorica a desvoltat in timpulu acesta o activitate, care merita a fi recunoscuta.

Pericope scurte din opulu istoricu titu- latu: Luptele Românilor in resbelulu din 1877.

De T. C. Vacarescu, colonelu in rezerva armatei.

Doue volume. Bucureşti 1887.

Acestu opu istoricu asteptat de cătra fórte multi lectori cu mare doru, au aparutu dupa aprópe diece ani in urm'a evenimentelor pe care le descrie, adeca după aceleia s'au coptu cum se dice si patimile s'au mai stemerat. Opulu datu in concursu la unu premiu academicu, dupa examinare minutiósa fu premiatu cu voturi aprópe unanime si i se adjudeca unulu din cele doue premii ale statului, adeca 5000 lei noi (doue mii florini v. a.) Referentele si criticul cartieci fu unu generalu, care că membru al statului maioru luase pe atunci parte activa in operatiunile belice, cunoscere prin urmare din propri'a experientia totu decursulu evenimentelor si pe cele scrise de altulu, le pote controla de aprópe.

In vol. I sau partea prima autorulu face excursiune repede prește luptele anterioare dintre turci cu Muntene-grinii in nexus cu revoltele din Bosni'a, Hertiegovin'a si o parte a Bulgariei, dupa care a urmatu resboiul cu Serbi'a. Mai departe se descriu mesurile preparative ale Russiei, fatia cu acestea incercarile României de a remână neutrala fara că se fia ajutata intru nimicu' de către vreunu cabinetu europenù. In acelasi timpu truf'a respingatore a marelui duce Nicolae comandante supremu alu armatei rusesci, éra de alta parte necalificabil'a pùrtare totu asia de trufasia si totodata barbara a comandanților turcesci la Dunare, pe unde turcii treceau in România spre a omori, arde si devasta totu ce cadea in mânile loru. Acelea atrocitatii turcesci irritandu forte pe români au fostu un'a din causele principali cari decisera pe gubernulu Romaniei că se inchiaie conventiunea cu Rusia in Aprile, se si trimita o parte din óstea tierei la Dunare. Pana in Augustu 1877 lovirele Românilor cu turcii se intemplau numai la Dunare. Dupace marele duce Nicolae vediendu'si cattiva generali batuti cumplitu de către turci chiamà pe Domnulu României că se'i mérga cu óstea sa in ajutoriu sub orice conditiuni va voi se puna acesta, gubernulu Romaniei si comand'a suprema decisera a trece Dunarea.

De ací incolo se incepe actiunea cea mare si in veci memorabila, care este descrisa asia, incat se nu poti pune cartea din mana pana ce nu o vei fi cetit u intréga. Se prea intielege inse, că se presupunu si la lectoru óresi-care cunoscintie din art'a militara, precum si o charta prea buna, pe care se o aiba de inaintea sa.

Precum la alte armate, asia si la armat'a României statul maiori are se compuna istori'a evenimentelor; dara statul maiori nu e chiamatu si nu'i convine se amestec in operatulu sau negotiatu sau intrige diplomatiche, combinatiuni politice si forte raru desvelirea unoru conflicte dintre comandanți, ci elu are se descrie tote din punctu de vedere curatul militariu. Unui particulariu, de si membru alu armatei, dara in resvera, i este permisu a dice neasemenatu mai multu. Acésta o face si colonelulu Vacarescu, pe alocurea cu franchet'a unui Svetoniu.

Unu opu scrisu in limb'a nostra asia, incat se merite a fi premiatu intre laude mari de către Academia, obliga moralicesce pe orice publicistu romanu care scie se fia inpartialu, că se o faca cunoscuta in cercuri mai largi de lectori. Avéndu noi primitu catteva côle si din vol. II. care se mai afla sub tipariu, cu permissiunea auctorului reproducemu aici catteva pericope. Vomu incepe cu un'a din cartea VI. in care se descrie pe largu ane-vois'a trecere a Dunarei si sosirea inaintea Plevnei. Parinti, soçii, frati si sorori venisera cu miile din locuri departate că se'si ia remasu bunu si se'si dea sarutatulu, pote celu din urma. Dupa trecerea corpurilor de armata: „Dincóce de riu erá corpulu României, din colo, in acelea momente pururea neutitate, erau gândulu si susfetulu ei“, inchiaie la loculu acesta Vacarescu.

Indata dupa trecerea armatei suveranulu emisse către natiune proclamatiunea sa din Bulgari'a subscrisa de

densulu si de cinci ministrii, publicata in tote diariele, in care inse remane ingropata că orice scire de o di. Auctorulu o pune intréga, pentrucá natiunea se o aiba in veci de inaintea sa că unu monumentu de valore suprema istorica. Daca ne va permite spatiulu, bucurosu o vomu reproduce, precum facem cu multe alte documente.

De ací inainte istoriculu militariu continua naratiunea sa precum urmádia:

„In prediu'a trecerei restului ostirei române preste Dunare, se facusera urmatorele modificari in personalulu comandamentului ei. Generalulu Cernatu, pana atunci ministru de resbelu, remise portofoliulu acestui departament dlui I. C. Bratianu, presedinte alu consiliului, si i se incredintă comandamentulu superioru alu armatei de operatiuni, avendu că siefu de statu-maiorul generalu pe colonelulu Barozzi. Acésta armata cu cele 3 divisiuni care o compuneau si aveau sè se adune sub Plevn'a, erá sub comandamentulu supremu alu Domnului Românilor, impreuna cu cele 2 corperi de armata rusesci aflate inaintea acelei positiuni, precum si cu ori-ce trupe imperiale cari aveau sè se adune acolo si se formede Armat'a de Vestu, comandata de Domnulu Carolu. Cá siefu de statu-maiorul alu armatei aliate româna-rusa se numí generalulu Zotof, comandantulu corpului IV-lea rusescu, er generalulu Krylof inlocuì pe generalulu Zotof in comandamentulu corpului al IV-lea.

La 21 Augustu (2 Septembre), la 5 ore sér'a, Domnulu Carolu sosí la Poradimul inaintea Plevnei, unde fù primitu de generalulu Zotof, si luându imediatu prin ordinu de di posesiune de inaltulu seu comandamentu, isi stabilí ací quartierulu generalu. A dou'a di de diminétia sosira la Poradimul locotenentii generali baronu Krüdner si Krylof, comandanții corpurilor alu IX-lea si alu VI-lea rusesci, cu siefii de statu-maiorul ai corpurilor si se presentara comandantului capu de către generalulu Zotof, care 'si incepuse functiunile de siefu de statu-maiorul generalu. Totu ací se infatiosiara si 4 oficeri de ordonantia rusesci atasati pentru serviciu pe langa capetenia armatei de Vestu, si acesti oficeri fusesera detasati din Petersburg si faceau parte din regimentulu de cavaleri ai gardei, din regimentulu de cuirasieri ai Imperatului si regimentulu Imperatesei. Domnulu incalecà si porní pe linile ocupate de trupele imperiale de sub comandamentulu seu, si le trecu in revista, putendu observa chiaru in acea di slabele efective ale acestorui corpuri si trebuint'a care se impunea de a le intarí catu mai grabnicu cu nou ajutoriu. Vomu aratá mai departe compositiunea acestorui trupe; pentru momentu ne intorcemu la armat'a româna si la miscarile sale, pentru a sosí pe positiunile din inaintea Plevnei.

Am vediutu că in urm'a consiliului de resbelu tinutu in diua de 19/31 Augustu la Corabi'a, in care se hotarise schimbarea liniei de operatiuni a armatei române, divisi'a 3-a priimise ordinu a apucá spre steng'a si a trece de pe valea Iskerului pe aceea a Vidului. Pentru a indeplini acestu ordinu, divisi'a 3-a rechiamà la 20 Augustu (2 Septembre) detasamentele sale aflate pe malulu steng'u

alu Iskerului, strinse podulu care se aruncase pe acestu riu, si divisi'a facu capulu colonei la steng'a si se indeptă prin Brestu la Giulenti*.) Divisi'a de rezerva, care in aceeasi di trecea Dunarea pe podulu dela Sili-striora, esecuta si dëns'a marsiulu de flancu spre a sosi in valea Vidului, pasiea peste acésta gârla si se stabilea pe malulu dreptu, la Gaurenii. A dou'a di, la 21/2 divisi'a 3-a se formédia in doue colóne: brigad'a 2-a de infanteria cu 2 baterii din regimentulu alu 3-lea de artileria, sub colonelulu Gramont, pornesc pe malulu dreptu alu Vidului si ia positiune la Ribenu, unde se intrunesce cu brigad'a de cavaleria Formac, care aco-perise acestu marsiu pe malulu stengu si trecuse apoi Vidulu la Mirteviti'a spre a se intâlni cu brigad'a Gramont. Brigad'a 1-a de infanteria a divisiunei a 3-a, condusa de comandanțul ei, colonelulu Ipatescu, cu restulu artileriei divisionare se stabilesce in spatele bri-gadei a 2-a la Kreta, pe malulu dreptu alu Vidului.

In acéstu timpu colonelulu Sachelarie O. inaintase cu brigad'a 1-a de infanteria din divisi'a de rezerva, la 21 Augustu (2 Septembre) dela Gaurenii la Seicov'a si Kopriv'a, avându ante-posturi spre Kret'a pentru a se legă cu divisiunea a 3-a, ér cavaleria de rezerva por-nise inainte spre Brislanu si Kalisiovatiu, spre a stabilî contactulu cu divisiunea 4-a. Colonelulu Cerchezu, co-mandantulu divisiunei de rezerva, pornesc totudeodata pe steng'a a 3-a sa brigada de infanteria cu colonelulu Vladescu prin Gradișci la Muselimselo, pe Osmu, pentru a se tîné in comunicatiune cu Nicopole, spre care se stramutase acum bas'a nôstra de operatiuni devenindu capulu nostru de podu pe Dunare. Ér brigad'a 2-a de infanteria a colonelului Budisténu C. remâne intre Giulenti si Mocrisiani, de unde observa malulu stengu alu Vidului si tiermulu Dunarei spre Rahov'a. La 23/4 divisi'a de rezerva primesce ordinu a inaintá si mai multu spre Plevn'a si asi intruní cele trei brigade de infanteria cu artileria divisionara la Brislanu, ér cavaleriei de rezerva cu bateri'a calarétia, i se prescrie a acoperi spatele acestei divisiuni dincolo de Vidu, spre Giulenti si Mocrisiani, si flanculu spre Giulenti-Mirteviti'a.

Miscarea de stramutare a liniei nôstre de operatiuni, de pe valea Iskerului pe acea a Vidului, eră indeplinita a trei'a di dela inceperea ei, si catesi 3 divisiuni române se aflau la 24 Augustu (5 Septembre), pe malulu dreptu alu Vidului. Inaintarea ostirei nôstre spre positiunile inamice urmâdia; divisi'a 4-a este impinsa mai departe si se concentrédia la Verbitia; divisi'a 3-a vine de la loculu acestei divisiuni la Kalisiovatiu-Riben; cele 3 brigade ale divisiunei de rezerva se asiédia in spatele divisiunilor a 3-a si a 4-a la Brislanu si Kojulovce. Ér cavaleria acestor 2 din urma divisiuni acoperi flanculu loru pe malulu dreptu alu Vidului spre Ribenu, Kacemuniti'a, Susurlu (Bivolaru) pâna inaintea positiunilor inamice despre Orpanezu, pe cîndu colonelulu Cretienu, cu cavaleria de rezerva, priveghiédia malulu stengu alu

Vidului si patrulédia necontenită pe platoulu dintre acelu riu si Iskerulu, la Nordu-Vestu de Plevn'a.

Se indesiau dara, astfelu spre miédia-nópte trupele din fati'a Plevnei, si se imputernicea zagazulu menitu a continé revarsarea ostilor lui Osmanu pasia pe flanculu armatei rusesci si pe bas'a ei de operatiuni spre Nicopole si Sistovu. Generalulu turcescu eră inse cu totulu liberu de miscarile sale spre Apusu si Miadia-di, pe sioselele Plevn'a-Orhanie si Plevn'a-Lovcea, si pe aceste cai elu putea se continue a'si trage nesuperat tóte ajutórele si aprovisionarile in ómeni si materialu. Prin posesiunea Lovcei, muşirulu otomanu lâsa inca se plane necontenită asupra armatei Tiarului primejdi'a unei loviri, fie pe centru in directiunea Selvi si Tîrnov'a, fie spre Balcani, caci din Lovcea prin Troianu, pasulu Rosalita si Kazanlik, Osmanu avea comunicatiune cu Sulimanu, si ambii generali putéu operá junctiunea fortelor loru in contr'a Rusilor. Incercarea de esire din 19/31 Augustu eră o dovada próspera de posibilitatea unor asemenea intreprinderi, si pentru siguranti'a situatiunei in fati'a Plevnei, că si pe centrulu rusescu eră neaperatu, cu tóta strimpitorarea de fortie in care se aflau Rusii, a se face o silintia spre a scôte pe Turci din posesiunea Lovcei.

Pregatita cu mare discretiune, acésta silintia se si facu de cuartierulu generalu rusu care calcula, nu fără cuvîntu, că ultimile atacuri nereusite din partea lui Sulimanu la Sipka, lui Osmanu la Pelisiatu, voru suspendá pentru cîteva dile ofensiv'a turcésca in acele parti. Marelduce Nicolae aduná fortiele ce inactiunea in care intrasera Turcii la Sipk'a i permise a incropi de pe centru — 15,000 ómeni — si le porni din Selvi, sub conducerea generalului principe de Imeritia, spre a atacá Lovcea. O recunoscere esecutata cu puçinu mai inainte de generalulu Skobelef II. constatase că se aflau că la 9000 Turci, pe cari Osmanu pasi'a, dupa prim'a batalie dela Plevn'a ii detasiase acolo, unde se stabilisera si se fortificaseră avându dreptu capetenia pe batrénulu, dara energiculu Adilu pasi'a. Principele Imeritinski, cu concursulu generalului Skobelef, atacă la 22 Augustu (3 Septembre), si luă Lovcea dupa o crâncena lupta, ér Adilu pasi'a, fără a fi taré superat in retragere de Rusi, se restrase cu restulu trupelor sale, din care perduse in lupta că la 2000 ómeni, spre Plevn'a.

Detasiamentulu principelui Imeritinski si generalului Skobelef se puse la 24 Augustu (5 Septembre) in marsiu spre Plevn'a, unde ajunse in aceeasi séra pe positiunile trupelor aliate formându armat'a de Vestu si acestu detasiamentu trecu si dënsulu sub ordinile Domnului Românilor.

Óstea aliata inaintea Plevnei se compunea dara din urmatórele fortie:

Armat'a Româna.

1. Divisi'a 3-a de infanterie, 12 batalioane si 6 baterii.
2. Divisi'a 4-a de infanterie, 12 batalioane si 5 baterii.
3. Divisi'a de rezerva de infanterie, 17 batalioane si 6 baterii.

*) A se vedea schitie de carta alaturata.

4. 1 Brigada de rosiori, 8 escadróne, 1 bateria calarézia.
  5. 2 Brigade de calarasi, 20 escadróne.
  6. 2 Escadróne de gendarmi de escorta.
  7. 1 Batalionu de geniu.
- Efectivu 35,000 ómeni cu 108 guri de focu.

Armat'a Rusa.

1. Corpulu alu IV-lea, 24 batalioane si 12 baterii.
2. Corpulu alu IX-lea, 21 batalioane si 11 baterii.
3. Detasimentulu Imeritinski, 16 batalioane si 8 baterii.
4. Divisi'a 4-a de cavaleria, 40 escadróne si 3 baterii calaretie.
5. Divisi'a 9-a de cavaleria, 18 escadróne si 2 baterii calaretie.
6. 2 Batalioane de sapatori.
7. 20 tunuri de asediu.

Efectivu 30,000*) ómeni cu 282 guri de focu.

La 25 Augustu (6 Septembre) sér'a armat'a de Vestu occupa urmatórele positiuni concentrice inaintea Plevnei:

La Verbiti'a, pe platoulu dinaintea Grivitiei, erá concentrata divisi'a 4-a româna avèndu in spatele ei, la Kalisiovatiu, divisi'a 3-a, si la Brislanu divisi'a de reserva. Cavaleri'a acestoru divisiuni le acoperea pe drépt'a pâna la Vidu spre Ribenu, Kacemuniti'a, Susurlu, si patrulă malulu stengu alu acestei gârle spre Mirtevitia-Demirkioi si Semeretu-Trestenik.

La Zgalince si Pelisiatu, intre sioséu'a Plevn'a-Bulgareni si drumulu Pelisiatu-Plevn'a, corpulu alu IX-lea rusescu pe doue linii; in lini'a dinainte se aflau si 12 tunuri de asediu, ér 8 in a dou'a linia, in resava. Divisi'a de cavalerie (a 9-a) a generalului Loskaref stabilea legatura intre corpulu alu IX-lea si divisi'a 4-a româna.

Intre Pelisiatu si inaltimile inaintea Radisiovei se afla corpulu alu IV-lea rusu, asemenea pe dôue linii. La Tuceniti'a, in spatele corpului IV-lea, erá detasimentulu Imeritinski, sprijinitu pe steng'a de divisiunea de cavaleria (a 4-a) a generalului Leontief, care formá totdeodata si flancul stengu alu armatei de Vestu spre sioséua Plevn'a-Lovcea si in fati'a positiuniloru inamice dela Krisinu.

Astfelu, dara, dela 2 corperi de armata si 1 divisia de cavaleria cu unu totalu care abia se urcă la 25,000 ómeni, cătu erau cu cinci dile mai nainte fortiele rusesci cari se aflau in fati'a celoru 60—65,000 turci ai lui Osmanu pasi'a, puterile aliate ruse-române inaintea Plevnei se sporisera la 25 Augustu (6 Septembre) la 65,000 ómeni cu 390 tunuri, si in acestu efectivu peste jumetate erá datu de trupele nóstre. Situatiunea in acésta parte a teatrului de operatiuni erá, deci, cu multu imbutatită, si intrarea Românilor in actiune parea a justificá prognosticile augurlii cu cari o primisera Rusii. Intr'adeveru, dela dat'a acestei intrari in actiune si a aliantiei formale rusa-româna, noroculu incepea a fi mai puçinu cruntu si semaná-se suridia érasí armeloru ru-

*) S'a arretatu mai susu, că efectivele corpuriloru rusesci inaintea Plevnei erau forte reduse prin luptele anterioare.

sesci; succesulu dela 19/31 si respingerea esirei lui Osmanu pasi'a la Pelisiatu, luarea Lovcei la 22 Augustu (6 Septembre), erau, impreuna cu mantinerea positiuniloru dela Sipka, primele isbânde ce de mai bine de o luna le erá datu a celebrá armateloru Tiarului in Europ'a.

Trecemu acumu la naratiunea evenimentelor cari se desfasurata in urm'a impreunarei fortelor române cu cele rusesci inaintea Plevnei".

Acilea alaturamu proclamatiunea promisa mai in susu-

„Proclamati'a

Români!

„Dupa doue secole de slabiciune si de injosire nationala, „voi, astadi, ati reluatu arm'a in màna. Ostirile tierei au „trecutu Dunarea !

„Punèndu-me in fruntea aperatoriloru drepturiloru si „independentiei patriei, simtiu trebuinti'a de a'mi impartasi „cugetarile si sperantiele cu natiunea care mi-a incredintiatu „destinate sale.

„Intrându in Bulgari'a, noi intramu in partea activa a „unui resbelu pe care nu'l amu dorit, nu'l amu provocatu, „pe care, cu totii amu cautatu se-lu returnam, dara pe care „odata fiindu nevoit, alu primi, vomu scî alu purtă cu curagiulu „si statornici'a unui poporu care are consciinti'a drepturiloru „sale, care are virtutea de ale susținé.

„Inca pe cîndu au inceputu neintiegerile politice intre „Imperiulu Rusiei si intre Pórt'a Otomana; neintiegeri care „pâna in sfîrsitu aveau se provóce in Orientu resbelulu de „fatia, ingrijindu-ne de complicatiunile si nenorocirile ce cért'a „intre puternicii nostrii vecini avea se aduca asupra tierei „nóstre, si guvernul si Camere amu staruitu pe lângă tóte „marile puteri europene că se afle mijlocul de a chezasius „României, pe timpulu marelui conflictu, drepturile unei bine- „facatore neutralitatii, pe care ele ni le asigurasera in tim- „pulu pacei.

„Din nenorocire, staruintiele nóstre au remasu zadarnice. „Marile puteri nu s'a crediutu in positiune de a ne feri dèn- „sele de pericolele unui resbelu, pe care noi singuri inca mai „puçinu ilu puteam departă dela hotarele nóstre. Cu tóta „prudenti'a ce, guvernul si natiune, amu arretatu in aceste in- „grijitoré impregjurari, si acést'a numai si, numai că dôra amu „putea a ne feri de a fi inveluiti in conflictul oriental, Pórt'a „nu a voit u se tie séma de greutatile positiunei României si „ântâie ei loviri au fostu indreptate in contr'a nóstra !

„Ea a bombardatu orasiele nóstre deschise, a facutu góna- „vaselor nóstre de comerciu pâna in launtrulu porturiloru „nóstre, si spre ale desfiintia cu mai mare iutiéla, a intrebui- „intiatu pâna si petroliulu; ea astfelu a nimicitu comerciul „nostru maritim si fluvialu. Satele nóstre, holdele si avereia „populatiuniloru nóstre dunarene au fostu date prada rapaci- „tatiei basibuzuciloru si Cerkeziloru, sute de ómeni nevino- „vati si nearmati au fostu, parte luati in robie, parte ucisi si „mutilati; in fine unu resbelu de crudime si de barbaria s'a „intinsu asupra tiermuriloru nóstre dela Calafatu pâna la „Marea-Negrua.

„In fati'a acestei dureróse stari de lucruri, Corpurile „nóstre legiuitoré s'a rostitu in uniculu modu, potrivitul cu-

„drepturile și cu interesele tierei! Amu ruptu vechile legaturi „reu definite cu Inalt'a Pórtă, amu proclamatu independentia' „absoluta a României, și, la lovirlile ce ni se adresá in modu „nelealu si barbaru, amu respunsu printr'o franca declarare „de resbelu.

„Au trecutu de atunci mai multu de trei luni. Doritori „de a crutia tiér'a cătu se va putea mai multu de retele res- „belului, amu căutatu in totu acestu intervalu de timpu, a ne „tiné in defensiva, a ne marginí numai in a ne apará, pe cătu „cu putintia, hotarele nóstre, cu tóte că devastatiunile si cru- „dimile de-alungulu Dunarei din di in di luá proporțiuni mai „intinse!

„Tóte le rabdámu, fiind-că speramu că resbelulu isbuenitul „intre Rusi'a si Turci'a va ajunge la unu curéndu sfersitu, „fiind-ca credeam ca moderatiunea aratata de noi ne va crea „titluri precumpenitóre la regularea conditiunilor pacei de „catra marile puteri europene.

„Din nenorocire inse resbelulu de dincolo de Dunare se „prelungesce preste asteptare, acestu resbelu capeta din partea „musulmanilor unu caracteru din ce in ce mai inversiunatu „si mai fanaticu in contr'a crestinilor, si intr'acestu timpu „sórt'a Romaniei din di in di se inaspresce mai multu.

„Déca Europ'a intréga din caus'a resbelului sufere stag- „natiune mai in tóte ramurile activitatiei sale economice, apoi „mai cu dinadinsulu Romani'a incérca tóte anevoiintele acestui „resbelu, caci putem dice, că prin positiunea nóstra geografica, „noi i purtamu mai tóte sarcinile. De aceea pe nimenea „efectele desastróse ale luptei nu atingu mai multu decatú pe „tiér'a nóstra.

„Si asia chiaru, cu arm'a la bratiu, pe cändu numai „ostirile imperiale ruse aru continuá a susținea lupt'a sâange- „rósá, nu este mai puçinu adeveratu că totu paméntulu nostru „aru suferí mai multu, fie in avutie publica, fie in avutie par- „ticulara. Cu cătu acésta stare de lucruri aru devení mai „infricosata căndu armatele turcesci s'aru vedea in lesniciós'a „positiune d' a luá ofensiv'a, si de a transportá teatrulu res- „belului in insusi coprinsulu hotareloru nóstre!

„Este dara de datori'a nóstra de a pune tóte fortiele „nóstre de a impedecá o asemenea teribila eventualitate. Espusi „a perde prin pasivitatea nóstra chiaru si ceea ce mai pose- „demu, neavéndu nici o garantia că Turci'a aru face o deose- „bire intre resbelulu defensivu, datori a cooperá pe langa „armatele imperiale ruse, pentru că, cu ori-ce pretiu, se gra- „bimu finitulu acestui resbelu, actiunea ne este reclamata de „impregiurari, dictata de interesele nóstre nationale si eco- „nomice, imperiosu impusa de insusi simtiemintele de con- „servatiune!

Roman!

„Acésta dura estremitate, ér nu ambiuinea personala, „nu poft'a de gloria sau de cuceriri, ne scóte din positiunea „defensiva. Bulgari'a este pustiita; populatiunile ei crestine „sunt date prada crudimei órdelor nedisciplinate ale Asiei; „resbelulu de esterminatiune este declaratu la totu ce pórta „numele de crestinu. Nu avemu dar nici unu temeu de a

„crede că, multiamita pasivitatii nóstre egoiste, o sórtă mai „buna ar asteptá pe Romani'a, cändu succese statornice ar „pune armatele turcesci in putere de a calcá paméntulu ro- „mànescu.

„Intru cătu voru sta in piciore cetatile turcesci dela „Adakale pâna la Macinu, pastrate nu spre a impedita tre- „ceri de armate streine, nu spre a tiné peptu altoru cetati ina- „mice, ci numai spre a bombarda orasiele nóstre deschise, „spre a nimici comerciul international si localu pe marele „nostru fluviu; intru cătu timpu unu regim de umanitate si „de legalitate nu va fi stabilitu in Bulgari'a, pâna cändu drept- „turile si demnitatea omului nu voru fi asigurate si crestini- „loru din Turci'a, Romani'a, nu pote, nu are dreptulu a se „sei in pace, a se crede ferita de presente si de viitoré catas- „trofe. La inlaturarea acestorule cari o amenintia in tóta „diu'a, in tóta ocasiunea, la statornicirea in vecin'a Bulgari'a „a unei stari de lucruri reclamata de justiti'a si civilisatiunea „moderna, are dara si Romani'a datori'a de a contribui pe „cătu i compórtă fortiele si mijlocele ei. Acésta i se impune „de trecutulu ei gloriosu, de interesele sale cele mai sacre „ale presentului, de asigurarea viitorului seu!

„Si apoi, au noi Români nu suntemu crestini? Au in- „teresele Orientului nu ne privescu si pe noi? Au in marea „cestiune a emanciparei crestinilor resariteni n'avemu si noi „dreptulu si datori'a de a dice unu cuvèntu, de a da unu „concursu, de a coopera la o mântuitóre solutiune? Numai „meschinulu egoismu, numai órb'a pasivitate trebue se fie po- „litic'a natiunei nóstre? Dara isolându-ne din marea lupta, „dara nedandu sprijinu acelora ce lupta pentru o causa de „umanitate si de dreptate, óre Romani'a prin insusi acésta, „in ór'a pericolului nu se desbraca de dreptulu de a reclama „concursulu altora? Trebuie ca pururea se ne rezimam „pe umerile altora, si nici o data se comptam pe propriile „nóstre fortie, pe propri'a nóstra vitalitate?

Roman!

„Dupa staruintele a trei generatiuni, dupa suferintele „si sacrificiile parintiloru nostri, si multiamita generósei pro- „tectiuni a mariloru puteri europene, Statulu românus'a for- „matu. A sositu acumu timpulu ca acestu statu se dovedesca „si elu Europei, prin energi'a si abnegatiunea tutulor clase- „loru societatiei sale, si mai alesu prin bratiulu filoru sei, că „Romani'a are vitalitate, că ea are fortie proprii ale sale, că „ea are consciintia misiunei sale la gurele Dunarii, că ea are „barbatia de a o putea implini.

„Puterile europene crestine au avutu indestule ocasiuni „de a apretiá, că Români sciu a cumpani aspiratiunile loru „in marginile prudentiei politice! Acumu prin participarea „armatei nóstre la resbelu, prin valórea si disciplina ei, a ve- „nitu momentulu se le dovedim cu că Romani'a este, si pote fi „unu elementu intelligent si solidu spre a contribui la inte- „meiarea ordinei si stabilitatii in Orientu. Tóte aceste con- „sideratiuni de mare valóre suntu atâtea datorii pentru na- „tiunea nóstra, că si noi se intram in lupta, că si noi se „punem umerulu, că si noi se impreunam lucru la curmarea „unui resbelu, care, cu cătu se va prelungi, cu atatu mai „multu va seca fortiele nóstre morale si materiale.

„Deci, pentru apropiata dobândire a pacei multu dorite, „pentru intemeierea solida a drepturilor noastre de națiune „libera și de sine statătoare, pentru întarirea stimei și incre- „derei către noi a națiunilor străine, invocându numele ma- „rilor nostru Domnii eroi, odată energici aparatori ai crești- „nismului în Orient, luându exemplul dela betrânele noastre „ostiri, cari în timpurile de gloria, au preumblat triumfatore „drapelele române dela Marea Neagră până la tărîmurile mari- „Baltice, noi am treceț Dunarea! Invocând pe Dumnezeu „în mâna caruia este sărtea bataliilor, betrâni și tineri os- „teni ai României, noi scim ce națiunea astăptă dela brățilu „nostru: Domnii, ofițieri și soldați, noi ne vom face datoria.

Romania!

„Alături cu drapelul Augustului Imperatorului alu tutu- „roru Rusilor, pe care sta scrisa: emanciparea popoarelor „crestine din Orient, se înaltiamu și noi drapelul nostru care „părta semnul de viață de sine statătoare, semnul de indepe- „dentia alu statului Românu.

„Iubirea cu care veti sustine și imbratisia pe fratii și „fii voștri cari au treceț Dunarea spre a afirmă vitalitatea „și forța României, voru indieci avântul si valoarea loru.

„Cu deplina, dara, incredere in concursulu unanim si „necurmatu alu tutulor claselor națiunei, si in convingerea „ca ve veti indeplini toti cu santenie, dela micu până la „mare, si in ori-ce impregiurare, datoriile vostre către patrie, „noi intram fațisii in lupta înaltându vechiul strigatu cu „care mai adesu au invinsu parintii nostrii:

„Inainte cu Dumnezeu pentru tiér'a nostra, pentru legea „noastră”!

Datu in cartierulu Nostru Domnescu la Poradimu la 27 Augustu (8 Septembre) 1877.

Carolu.

Contrasemnati: I. C. Bratianu, M. Kogalniceniu, P. S. Aurelianu, G. Chitiu, I. Campinencu.

Higien'a perului.

Studiu științificu.

Firele de peru ale capului își au radacinele asiediate în desimea pielei. — Ele sunt formate din două părți: dintr-o parte esterioră formându unu învelișiu incoloru, tubulosu și dintr-o parte internă formându o materie corășoasă, mai multu său mai puținu colorată în castaniu, roșiu, blondu său negru. — Escesele, superarile etc. produc ușcarea radacinei și caderea perului.

Analișa a determinat că:

Perulu negru se compune: 1. din o materie animală formându parte cea mai mare; 2. dintr'unu ulei alb concretu, în cantitate mică; 3. dintr'unu ulei negru, verdejuiu; 4. feru în stare de oxidatiune; 5. acidu de manganezu; 6. fosfatu de calce; 7. carbonate calcaroase; 8. siliciu; 9. sulfu.

Perulu alb nu difere decât prin prezența fosfatului de magnesiu care intra în componența lui.

Perulu roșiu prezinta aceeași componență, că și perulu negru, fără a genera substantă oleioasă care este rosie.

Potu cu siguranță afirmă, că nu putem determina o vîrstă pozitiva la care perulu trebuie se inalbescă.

De obicei incepe a albi între 40—45 ani, totuși am vîedut tineri cu perulu suru la vîrstă de 25 ani și vice-versa, altii în vîrstă de 55 ani, alu caror perulu lasa îci coleau să zari căte unu firu alb.

Decolorația perului depinde de colorea lui asia, că perulu negru este acelui ce albește mai curând, pe când acelui blondu reziste mai multu, bine întăresu, cu forțe rare excepții. Ocupațiunile spirituale, escesele în plăceri, superarile mari, lucrari de cancelarie grabesc decolorarea perului, căci altereză radacină care servește pentru a întreține firele de perulu. — Accidente grave, emoții violente pricinuite de grăză, potu înalbi perulu într-o noapte și chiaru în câteva ore. — Am avut insuși ocazia de a cunoaște o dame în București, care cuprinse de o mare superare și culcandu-se sără cu perulu negru, să seculat diminată cu perulu suru. — Ori-care aru fi starea de decolorație a perului, principiul seu rămâne totdeauna în radacina și este determinat prin desertarea secretiunii oleilului animalu colorat, care dă perului diferite culori.

Colorea perului nu se schimbă numai în alb. Asia Boudault cîtează căteva cazuri, la care a observat că perulu blondu să se schimbe în negru. — Eu cunoscu o femeie în Tîrgu-Frumosu, care până la vîrstă de 25 de ani au avut unu perulu blondu deschis, apoi a treceț în negru inchis și atingându varsta de aproape 40 ani a treceț în colorea roșie. Am cunoscut unu bărbat în vîrstă de 60 ani, căruia i s-a cadișe din capu și din barba totu perulu alb și i-a crescut unu perulu negru. Perulu este celu mai imposant ornamentu alu capului, elu pote dă cui-va o figura imposantă și vice-versa de a desfigură pe cine-va, mai cu séma pe femeia.

Cu totii dorim și mai cu deosebire femeia doresc să aibă unu perulu frumosu, lungu și desu astfelu, că ambele sexe întrebuintă feliu de feliu de pomezi, ape, spirturi etc. prin care și strica și și perdu cu deosebire colorea perului. Unora le vine pofta de ași ascunde vîrstă său de a nu fi banuită că în vîrstă mai înaintată, și vapsescu perulu, astfelu că întrebuintă saruri de plumbu, de cupru, de argintu în combinație cu polisulfura de potasa, cu alce, său cu acidulu pirogalicu spre a-i dă o coloare inchisă; pe altii fantaziile indemnă până într-acolo, incătu și decoloră perulu inchis, facându-lu roșiu sau blondu prin apa de chlor (chlor).

Totu aceste sunt forțe vămatore nu numai perului, dar chiaru și rădăcinei lui care jocă fată cu firele de perulu același rol, pe care i jocă înimă la ori-ce animalu. Perulu este supus la mai multe boli; printre bolile lui putem numeră:

Alopécia (caderea perului); căte odată ea este generală și căte odată parțială.

Caruntetia, Pâslirea perului cu alterațiunile rădăcinei.

Favus este o alterație a radacinei cauzată prin micodermi dezvoltati în ghindurile și în radacine.

A sprirea, uscarea si taierea perului sunt cauzate prin disparitiunea substantiei grase meduvose.

Din punctul de vedere alu higienei si alu esteticei suntem datori a dā atentiune si invelisiului pielei din capu, caci ori cātu de maretie aru fi celealte parti esteriore ale fetiei si ale capului, ele se perdu in fati'a insuficientiei perului. Nimicn mai sublimu decat unu Peru lucitoru naturalu, lungu si despletit uasatu preste umerii unei virgine seu ai unei dame. Elu, perulu, dā secului frumosu acea figura poetica, care atrage admiratiunea barbatului. Credu de a aduce unu serviciu cetitorilor dandu-le cāteva povetie relativu la conservarea perului si a pielei din capu, care se numera printre avutile principale ale frumsetiei fisice.

Siarlatanii de profesie cunoscendu slabiciunea femeei de a nu-i lipsi partea cea mai incantatore din capulu ei (perulu), s'au silitu a prepara diferite pomedi, elixiruri, spirtose si apose, diferite vapseli etc. dandu-le diferite denumiri si reclame prin jurnale, smulgendu prin astfelu de mijlocce celu din urma banu din pung'a femeei seu a usiurelului barbatu, si elu insusi ride in pumni la vinderea fie-cārui moftu in parte, dicendu in sine: cāndu va cresce Peru in palm'a mea, atunci iti va cresce si tie in capu.

Evitati intrebuintiarea ferului incaldit pentru frizatu, de asemenea ori-ce pomedi sau tincturi spirtuose, apose, vapsele, etc., caci cu timpulu ele decoloredia perulu si distrugu cu desavērsire radacin'a.

Daca doriti a avea unu Peru frumosu si luciu, nu-lu cautati in asia disele cosmetice de siarlatani, platite de a fi laudate, ci intrebuintati peri'a vērtoasa si móle si pieptenele de osu, nici de cumu de cornu sau cauciucu, caci cele din urma lesne se incaldiescu la pieptenare si părlescu perulu, — Periat perulu celu puçinu de 2 ori pe di si ori de cāte ori observati cā perulu e derangiatu, dati cu peri'a; daca ve convingeti cā perulu e prea uscatu, puteti atunci multu odata pe septemana, a'lui unge cu adeveratu uleu de migdale dulci, cumparatu prōspetu dela farmacie si se fie neparfumatu, costulu à diece grame nu e decat 24 bani.

Cā lautore higienica, intrebuintati odata pe septemana urmatorele:

Borax puru 70 grame.

Glicerina 100 grame.

Cumparatile dela farmacie pentru siguranti'a puritatiei. Topiti boraxul in 900 grame apa fierbinte, adaogati apoi glicerina si se lasati sè se recésca amesteculu, pe de alta parte pregatiti-ve dōue ocale de apa calda, in care bateti dōue galbenusie de oue.

Spalati bine perulu cu soluti'a boraxului frecandu bine pielea capului pâna va esí tota negrel'a, apoi spalati capulu bine cu ap'a cea calda in care ati batutu galbenusiele de oue, dupa care clatiti perulu cu apa calda curata; uscati perulu binisioru prin stergerea cu unu prosopu curatu si ungeti perulu cu forte puçinu

oleu de migdale dulci veritabilu; pieptenati perulu cu unu pieptene raru de osu si impletiti'lui mai slobodu.

Urmandu astfelu septemanalu odata, celu multu la 2 septemani odata, veti scapá de matrézia, de cadereia perului si veti capatá unu adeveratu peru frumosu si luciu *.)

(Dupa „Telegraphulu“ din Bucuresci). S. Ochsenberg, farmacistu.

PARTEA OFICIALA.

Nr. 251/1887.

Procesu verbale

alu comitetului Asociatiunei transilvane pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu, luatu in sedinti'a dela

8 Aprilie st. n. 1887.

Presiedinte: Iacobu Bologa, vice - presiedinte. Membrii presenti: P. Cosm'a, I. Popescu, Dr. Il. Puscariu, I. St. Siulutiu, E. Macellariu I. V. Russu, B. P. Harsianu.

Secretariu: Dr. Ioanu Crisianu.

Nr. 43. Dl I. Borosiu, parochu gr. cath. in Zábrany, prin adresa de dto 4 Martie n. a. c. respundiendu la recercarea ce i s'a facutu din partea acestui comitetu cu datulu 1 Ianuariu a. c. Nr. 295/1886 de a esoperá cā sè se trimita comitetului Asociatiunei si restulu de 240 fl. din lasamēntulu Kissianu, arata, cā fiindu procesulu spre terminare, sè va licuidá in curēndu intregu lasamēntulu: incatul pentru actiunea dela institutulu „Albin'a“ de sub Nr. 1617 retrimisa de comitetu advacatului Maior din Lugosiu, carele din urma afirma a nu fi la dēnsulu actiunea, dlu Borosiu va cautá se traga fara amēnare informatiunile de lipsa cu privire la ursit'a aceleia. (Ex. Nr. 71/1887.)

— Spre sciintia.

Nr. 44. Societatea pompierilor voluntari din locu (Freiwillige Feuerwehr Hermannstadt) prin adresa de dto 2 Fauru n. a. c. Nr. 5/1887 cere, cā dupa analogi'a altoru societati de aceasi natura sè se faca si Asociatiunea transilvana membru ajutatoriu la numit'a societate, fiindu si ea proprietaréa dela casa. (Ex. Nr. 168/1887.)

Asociatiunea transilvana se face membru ajutatoriu alu societatii pompierilor voluntari din Sibiu deocamdata cu taesa prescrisia de 2 fl. v. a. la anu.

Nr. 45. Societatea „Transilvani'a“ din Bucuresci trimite sum'a de 200 fl. v. a. pentru elevii meseriasi sustinuti de dēnsa pre timpulu dela 1 Aprilie pâna la 1 Octombrie a. c. cerēndu a fi incunosciintiata despre primire si a i se trimite contractele eleviloru, carora li se voru vota de nou ajutóre. (Ex. Nr. 165/1887).

*) Onor. dnu apotecariu dà acilea multe invetiaturi forte bune despre ingrigirea si cultur'a perului omenescu, totusi ne- asemenatu mai puçine decat aru fi de doritu. Sunt milioane multe de omeni, cari nu pôrta nici o grija de peru si de capulu loru, si ilu lasa plinu de necuratii scârbose. Sunt altii eraști cu milioanele, care isi ruinédia perulu cu unsori veninose in modulu celu mai nebunescu precum arata si dn. Ochsenberg. Red.

— Spre sciintia, cu aceea, că cuitarea sumei de 200 fl. v. a. s'a facutu deja pe cale presidiala; incătu pentru contractele cerute, acelea se voru trimite societatii „Transilvani'a“ indata ce se va fi efectuuit votarea celoru 16 ajutore, pentru a caroru conferire s'a scrisu concursu.

Nr. 46. Directiunea financiara reg. ung. din Sibiuu prin adresa de dñs 19/1 a. c. Nr. 61541/1886 incunoscintiéda Comitetulu, că in urm'a recursului acestuia din 30/1 1886 s'a dispusu stergerea tacsei de ereditate in suma de 10 fl. v. a. testata Associatiunei de T. Moldovanu Bresia din Mediasiu, avèndu comitetulu a responde numai ecuivalentulu de $\frac{2}{10}\%$ incepèndu cu anulu celu dintâiu dupa primirea legatului (Ex. Nr. 186/1887.)

— Spre sciintia. Resolutiunea directiunei financiare se comunica si oficiului de cassa a Associatiunei pentru orientare la fasionarea despre avereia Associatiunei.

Nr. 37. Directiunea Institutului de creditu si economii „Albin'a“ prin adresa de dato 31/4 a. c. incunoscintiéza comitetulu, că a 14-a adunare a actionarilor numitului institutu in siedint'a dela 29/3 a. c. a votatu din sum'a pentru scopuri de binefacere pentru scól'a civila de fete sum'a de 600 fl. v. a., care se pote ridicá dela cass'a acelui institutu pe lângă cuitantia in ordine timbrata. In urm'a acestei incunoscintiari, cassariulu Associatiunei a si ridicatu sum'a votata. (Ex. Nr. 187/1887.)

— Spre placuta sciintia. Institutului „Albin'a“ sè i se multiamésca in scrisu pentru sum'a votata de 600 fl.

Nr. 48. Directiunea despartiemèntului IV (Sebesiu) presesta la 20/3 a. c. protocolulu adunarei generale a despartiemèntului tinuta la 20/11 1886, in comun'a Pianulu inferioru dimpreuna cu sum'a de 65 fl. v. a. că tacse dela membrii, scusându intàziera cu aceea, că au asteptatu, că locuitorii din Pianulu superioru se realizeze sumele subscrise de dënsii cu ocasiunea acelei adunari in favorulu internatului de fete din Sibiuu, ceea-ce inse cu tóte rugarile, nici pâna adi nu au facutu. Din protocolu se vede:

1. că revisuindu-se prin o comissiune socotelile de pe anulu 1886 s'a aflatu in ordine;

2. că asupra cererei inteligintiei din Orestie asternute de Laureanu Barcianu de a se stramutá centrulu despartiemèntului dela Sebesiu la Orestie, nu s'a decisu in meritu, avèndu a se deliberá asupra aceleia mai ântâiu in comitetulu despartiemèntului;

3. că s'a propusu si decisu escrierea de concursu pentru unu stipendiu de 15 fl. pentru unu invetiatoriu din despartiemèntu, carele a facutu deosebitu progresu in pomologia; apoi pentru 2 stipendii à 10 fl. v. a. pentru doi invetiaci de meserie din despartiemèntu;

4. că au intratu, prin comissiunea pentru colectarea tacseloru, dela membrii ordinari vechi si noi sum'a de fl. 65, ér dela membrii ajutatori si alti binefacatorii sum'a de 80 fl. 18 cr. v. a. cu totulu sum'a de 145 fl. 18 cr. din care s'a asternutu incóce sum'a tacseloru de 65 fl., ér restulu s'a reținutu pentru scopurile despartiemèntului;

5. că s'a reconstituuit comitetulu in personele Dlor: Ioan Piso, directoru, Mafteiu Savu, Zevedeu Muresianu, Ioan Drocu, Laureanu Barcianu, Dr. I. Mihu si Danilu Davidu membruii in comitetu. (Ex. Nr. 145/1887).

— Spre sciintia, adeverindu-se primirea sumei de 65 fl. v. a. Conclusulu referitoriu la escrierea de concursu pentru trei stipendii, unulu de 15 fl. si doué à 10 fl. se apróba, de asemenea si alegerea nouului comitetu. Incătu pentru membrii noi, despre cari se face amintire in protocolu (Nr. 8) Directiunea primesce insarcinarea a ni-i insemná anume si a trimite dela dënsii incóce si tac's'a de côte unu fl. (1 fl.) pentru diplome, că se fie supusi adunarei generale si apoi la timpulu seu sè se pôta provedé cu diplome de membrii ordinari ai Associatiunei.

Din banii incursi dela membrii ajutatori si alti binefacatorii in suma de 80 fl. 18 cr. v. a. avèndu despàrtiemèntulu in conformitate cu cele enunciate in protocolulu asternutu aici lipsa numai de sum'a de 25 fl. v. a., restulu de. 45 fl. 18 cr. directiunea va avea a'l u asterne incóce (conformu §. 27 regularea mijlocelor ass.), ér pe viitoru va face unu preliminaru de spese pentru trebuintele despartiemèntului si 'lu va asterne aici spre aprobaré.

Nr. 49. Advocatulu din Desiu dlu G. Manu, prin adresa de dñs 20 Martie a. c. cere a se decide asupra contractului referitoriu la vinderea casei testate Associatiunei de dlu I. Titie din Desiu, pe care l'aru fi trimisu spre scopulu ratificarei la adres'a comitetului inainte cu 6 septemàni (Ex. Nr. 167/1887).

— Se rescrie, că la Associatiune n'a intratu de locu contractulu provocatu de dlu Manu. In legatura cu acésta se decide a se cere cu urgentia respunsu dela dlu A. Munteanu, advocatu in caus'a remasului dupa I. Titie, punèndui-se unu terminu de 15 dile spre acestu scopu.

Nr. 50. Dlu Carl Reifenkugel bibliotecariulu bibliotecei c. r. a universitatii din Cernauti, prin adresa Nr. 32 cere sè se trimita pe séma numitei biblioteci Nr. 19/1872, 22/1876, 10/1877 si 13/1877 si 1/1878 din fóia Associatiunei „Transilvani'a“, care s'a constatatu că lipsescu in exemplarele ce li s'a trimisu. (Ex. Nr. 90/1887).

— Cererea se incuviintéza.

Nr. 51. Dela siedint'a premergatóre au incursu la comitetu urmatórele tacse:

a) dela dd. Coltofeanu Dumitru in Brețcu pro 1886 si 1887 10 fl., Popu Samoila, advocatu in Orastie pro 1887 5 fl., Corvinu Simeonu, proprietariu in Orastie pro 1887 5 fl., Lazaroiu Ioanu, comerciantu in Orastie pro 1886 si 1887 10 fl., Vintianu George, industriasiu in Orastie pro 1886 si 1887 10 fl., Droci Ioan, protopopu in Mercurea pro 1887 5 fl., Greavu Vasile, subjude in Mercurea pro 1886 si 1887 10 fl., Apoldulu de josu comun'a pro 1887 5 fl., Pletosu Grigoriu, profesoru Nasaudu pro 1887 5 fl., Albonu Ioanu, preotu in Velcheru pro 1885, 1886 si 1887 15 fl., Bolog'a Iacobu, consiliariu i. p. Sibiuu pro 1886 si 1887 10 fl., Russu Octavianu, Dr. advocatu Sibiuu pro 1887 5 fl., Foic'a George, concipientu Sibiuu pro 1887 5 fl., Ghibu Ioanu, profesoru Sibiuu pro 1887 5 fl., Petricu Romulu, cassariu Sibiuu pro 1887 5 fl., Slavici Ioan, directoru la „Tribun'a“ in Sibiuu pro 1886 si 1887 10 fl., Dr. D. P. Barcianu, profesoru Sibiuu pro 1886 si 1887 10 fl., Voileanu Mateiu, asesoru consistorialu Sibiuu pro 1887 5 fl., Maximu George, majoru c. r. Sibiuu pro 1887 5 fl., Russu Ioan, protopopu Sibiuu pro 1886 si 1887 10 fl., Stro'i Stefanu,

vice-notariu comit. Sibiu pro 1886 si 1887 10 fl., Albu Colomanu, advocatu Sibiu pro 1886 5 fl., Dim'a George profesor Sibiu pro 1886 5 fl., Popa Isai'a clericu Sibiu 2 rate pro 1887 2 fl. 50 cr., Comanu Ilie, notaru Avrigu pro 1886 si 1887 10 fl., Trifanu Ioan, jude reg. in Geoagiu inferioru pro 1886 si 1887 10 fl., Avramescu D., preotu Oresti'or'a de susu pro 1886 si 1887 10 fl., Popovici Ilie, preotu Sibisielu pro 1887 5 fl., Daniela George, primariu Hunedóra pro 1886 si 1887 10 fl., Borha Savu, pretoru Ili'a pro 1886 si 1887 10 fl., Pacurariu Avramu, protopopu Ili'a pro 1887 5 fl., Laslo Ioan, protopopu Zlagn'a pro 1887 5 fl., Ioan Nicol, preotu in Aiudu, Blebea Toaderu, comerciantu Brasiovu, Baiulescu Dr. G. medicu Brasiovu, Barseanu A. profesor Brasiovu, Butnaru Zosimu, invetiatoriu Brasiovu, Ciurcu I. N. librariu Brasiovu, Lengher Ioan, advocatu Brasiovu, Lupanu And. comerciantu Brasiovu, Maximu Iosifu, prof. Brasiovu, Munteanu Iordanu, asessoru Brasiovu, Moianu G. invetiatoriu Brasiovu, Nemesiu Petru, notariu publ. Brasiovu, Nastasi Lazaru, prof. Brasiovu, Onaciu Alex. jude regescu Brasiovu, Popu B. G. comerciautu Brasiovu, Sustai Nicol. advocatu Brasiovu, Stanescu D. comer. Brasiovu, Stanescu M. comerc. Brasiovu, Stinghe Sterie, ospat. Brasiovu, Seniutia Nic. comer. Brasiovu, Stinghe I. jun. com. Brasiovu, Sorescu Oct. adv. Brasiovu cete 5 fl., pro 1887. Voin'a Vasile, preotu Brasiovu pro 1886 si 1887 10 fl., Zanescu M. P. com. Brasiovu pro 1887 5 fl., Olariu At. v. protopopu Gurasada pro 1886 si 1887 10 fl., Popu Teodoru advocatu Bai'a de Crisii pro 1886 si 1887 10 fl., Crainicu Romulu de protop. Dobr'a pro 1886 si 1887 10 fl., Horvat Sim. procuroru Deva pro 1887 5 fl., Lazarici Ioanu, prof. Dev'a pro 1887 5 fl., Simionasius Ioan, ases. orf. Dev'a, Caianu D. T. directoru liceului Focsiani, Hodoreanu Ioanu prof. Gherla, Luc'a Ludov. preotu Alb'a-Iuli'a, Petranu Ioanu, advocatu Clusiu, Isacu Dr. adv. Clusiu, Galea Stefanu secret. Clusiu, Almasianu Vas. advocatu Clusiu, Manegutiu Nicol. preotu Poian'a, Mezei G. amploiatu dominalu Cricau, Nestor N. not. Bucerdea vinosa, Dim'a Nicol. propr. Hunedóra, Maiorul I. preotu Rosia mont., Andreia M. preotu Neagr'a, Giurc'a St. propr. Bistr'a, Gerasimu M. jude Campani, Pred'a Dr. Basiliu advocatu Campani, Porutiu Iuliu preotu Campani, Dr. Chisbacu A. medicu Buciumu, Patiti'a Rubinu advocatu Alb'a-Iuli'a, Romanu B. Ios. comerciantu Alb'a-Iuli'a, Magd'a Ioanu preotu Drimbari, Velicanu Alex. advocatu Alb'a-Iuli'a, Andreiu Ludov. notariu Tataru, Borh'a N. advocatu Alb'a-Iuli'a, Basiot'a Vas. jude reg. Alb'a-Iuli'a, Cuteanu L. preotu Ord'a infer., Farcasiu G. not. Buteni, Biserica gr. cath. in Margau, Burgu Iosif, not. Margau, Papiu I. preotu Margau, Pap I. preotu, Morlaca, Lugosianu Ios. protop. Turd'a, Papu Petru, canonicu Lugosiu, George Proc'a invetiatoriu Resnovu, Vaid'a Lad. secret. minist. Clusiu, Patcasiu preotu Erhatvan, Marincasius Vas. preotu Pria, Francu A. jude reg. Muresiu-Osiorhei, Moldovanu N. jude reg. M.-Osiorhei, Mateiu Popu Grideanu, advocatu M.-Osiorhei, Coroianu D. preotu Tasnadu, Tamasiu Nicol. preotu Grindu, Popu Stef. preotu Mihalti, Dr. A. Ceausianu, medicu S.-Reghinu, Crisanu E. propr. Reghinu, Ratiu Vasile, preotu Reghinu, Dr. A. Todea, advocatu Reghinu, Nemes Vic. preotu Szt.-Martinulu saratu, Vestemeanu Ant. canonicu Blasius, Tureu D. jun. comerciantu Blasius, Popu Nicol. preotu Lojardu, Medea E. preotu Siomcut'a mare, Barboloviciu Alimpiu, vicariu Simleu, Delenu D.

notariu Periceiu, Filipu G. advocatu Tasnad, Vlassa Ilie, canonicu Blasius, Pepeloviciu N. comerciantu Blasius, Dr. I. Ratiu, professoru Blasius, Moldovanu M. I. canonicu Blasius, Nistoru Silvestru prof. Blasius, Olteanu Vas. advocatu Blasius, Papiu A. asesoru Blasius, Bot'a P. Aurelu asesoru Blasius, Mani Stefanu canonicu Blasius, Simeonu Popu M. secret. metr. Blasius, Cato Lud. adv. Blasius, Germanu G. profesor Blasius, Dr. Alex. Gram'a. prof. Blasius, Iosifu Hossu prof. Blasius, Antoneli I. canonicu Blasius, Blasianu Alimp. prot. Blasius, Dr. A. Bunea asesoru Blasius, Tulbure G. preotu Fildu superioru, Popu Regeanu I. invetiat. Rodn'a vechia, Dr. F. Mihaly advocaatu Desiu, Todoranu And. tipografu Gherla, Cosm'a Andr. propri. Supurul superioru, Petru Ioanu preotu Ibanesci, cete 5 fl. pro 1887.

Harsianu Teodoru, preotu Bec'a rom. rat'a I. pro 1887 1 fl. 25 cr., Porutiu Vas. preotu Rediu, Stefanescu Ionutiu, Nan D. preotu Resnovu, Lacatusiu D. notariu Zam, Cotisielu Nicod. jude com. Certegea, Gerasimu Candrea, advocatu Campani, Todea Ioan, preotu Albacu, Nicol'a G. docente Albacu, Balosu Dion. comerc. Abrudu, Ciurea Al. capelanu Abrudu, Ciurea Iosifu, preotu Buciumu siasi, Societatea „Concordia“ Buciumu, Lobontiu N. propriet. Abrudu, Russu Ioanu medicu Bradu, Daramusiu N. not. Cetea, Balanu N. Blasfalaulu super., Hossu I. protopopu Cojocna, Tancu I. prof. Nasaudu, I. Micu Rosu adv. Biserica-Alba, Boboroni A. comerc. Biserica-Alba, Balanescu D. comerc. Biserica-alba, Domide Gerasimu preotu Rodn'a vechia, Porcius Florianu v. capitaniu Rodn'a vechia, Oros Simeonu advocatu Simleu, Vancea G. provisoru Blasius, Romanu Ios. advocatu Oradea mare, Cior'a Mihailu Salecioa super., Pasc'a, Simionu not. Salcioa super., Racozi Alex. asessoru Desiu, Balintu Ioanu propriet. Fizesulu Gherlei, Coroianu D. canonicu Gherla, Georgiu Ioan spiritualu Gherla; Pordea Vasile, secret. episcop. Gherla, Cosm'a Mari'a proprietara Supurulu de susu, Dr. I. Mihaly adv. Sigetul marm. Filipanu Ioanu protopopu Buz'a, cete 10 fl., pro 1886 si 1887. Dr. Mehes Lud. medicu Mehadi'a pro 1886 si 1887, 7 fl. 50 cr., Cristea Adam, croitoru Orestia, Piso Ioan direct. polit. Sebesiu, Barcianu Laurianu not. Romos, Nemes Alex. jude reg. Orestia, Savu Mateiu pretoru Sebesiu, Ben'a A. I. preotu Pianulu inferioru, Oncescu I. not. Rahau, Comuna politica Rahau, Pandrea D. magazineriu Sebesiu, Comuna politica Pianulu infer., Savu Sabina not. Pianulu inferioru, Vulcu Pavelu jude Pianulu super., Ghibu Simionu, preotu Pianulu super., Munteanu Ioan Alb'a-Iuli'a, cete 5 fl., pro 1886.

b) dela dl Moldovanu Stefanu, prepositu in Lugosiu a incursu sum'a de 10 fl.;

c) Dlu Enea Hodosiu, profesor Sibiu sa insinuatu ca membru ordinariu pro 1887 platindu tacsa de 5 fl.

— Spre sciintia, avendu membrulu nou a se supune aprobarei adunarei generale a Asociatiunei transilvane.

Nr. 52. Secretariulu al II-lea raportera asupra petitiilor, ce in urm'a concursului de sub Nr. 29/1887 de dta 1 Ianuarie a. c. au intrat la comitetulu Asociatiunei pentru stipendii si ajutore. Anumitu: La stipendiulu dela pos. A. 1. in suma de 50 fl. pe anu din fundatiunea anonima „Dobrac'a“, menitu pentru unu gimnasistu nascutu in fostulu comitatul alu Dobacei, s'a presentat 5 petitiuni (si fiindu-ca aproape toti

suplicantii reflectă la tōte stipendiile publicate cu datulu de susu, s'au presentat 22 petitiuni). — Avèndu in vedere atestatele presentate, class'a ce frequentă si starea familiei si loculu nascerii dovedita prin documente

— Stipendiulu de 50 fl. pe anu din fundatiunea „Dobăc'a“ se votéza tinerului Ioanu Ratiu din Dobăc'a, fostulu comitatului Dobăc'a, studentu de a IV. classa gimn. la liceulu r. cath. in Clusiu.

Nr. 53. La stipendiulu dela posit. A. 2 in suma de 40 fl. v. a. pe anu din fundatiunea „Radu M. Riurénu“ destinat pentru studenti la gimnasiu, au intratu 27 petitiuni. Din considerantele amintite la conferirea de sub Nr. precedentu alu acestui protocolu

Stipendiulu de 40 fl. pe anu din fundatiunea „Radu M. Riurénu“ se votéza tinerului Ioan Radu din Hertiagani, comitatul Hunedorei, studentu de class'a a VIII a gimnasiului român gr. cath. din Blasius.

Nr. 54. La stipendiulu dela pos. A. 3 in suma de 60 fl. pe anu din fundatiunea „Galliana“ menitu pentru gimnasisti au intratu 2 respective 24 petitiuni. Din considerantele amintite la conferirile precedente,

— Stipendiulu de 60 fl. pe anu din fundatiunea „Galliana“ se votéza tinerului Teodoru Vandoru din Blasielu, comitatul Ternavei mici, studentu de class'a a VII la gimnasiulu român din Blasius.

Nr. 55. La ajutoriulu dela pos. B. 4 in suma de 60 fl. pe anu destinat pentru tineri sau tinere, ce aru voî se invetie la vré-unu institutu sau corporatiune industriala din patria, tiesutulu de pànzeturii de covore etc. pe resbóie mai perfectionate, sau cusatura de albituri, broderii s. a. au intratu 4 petitiuni. Avèndu in vedere atestatele scolastice si atestatele dela institutulu la care frequentă, precum si starea familiei documentata

— Ajutoriulu de 60 fl. pe anu se votéza elevei Victori'a Filipesculu din Turd'a comitatulu Turd'a-Ariesiu, frequentanta in anulu I la scól'a industriala a reuniunei ardelene pentru incuragiarea industriei din Clusiu.

Nr. 56. La ajutoriulu de 20 fl. pe anu (pos. B. 5 din concursulu de sub Nr. 29/1887) din fundatiunea „Tofaléna“ menitu pentru tineri descendantii din vre-o familia de ale fostei comune „Tofalau“, cari aru voî se invetie vre-o meseria óre-care, a intratu o singura petitiune, care nu intrunesce insa conditiunile stipulate in concursu.

— Neputèndu-se conferí ajutoriulu amintitu, sum'a de 20 fl. se adauge la fondu.

Sibiu, d. u. s.

Iacob Bolog'a m. p.,
v.-presidentu.

Dr. I. Crisanu m. p.,
secr. II-lea.

Autenticarea acestui procesu verbalu se increde Dloru Cosm'a, Popescu, Dr. Puscariu.

S'a cetită si autenticat.

Sibiul, in 12 Aprile 1887.

Dr. I. Puscariu m. p.

I. Popescu m. p.

P. Cosm'a m. p.

Nr. 264/1887.

Procesu verbale

al comitetului Asociatiunei transilvane pentru literatur'a romana si cultur'a poporului român, luat in siedint'a dela 11 Aprilie st. n. 1887.

Presiedinte: Iacobu Bologa, vice-presiedinte.
Membrii presenti: I. Russu, I. Popescu, B. Harsianu, P. Cosma, Dr. Il. Puscariu, E. Brote.

Secretariu: Dr. I. Crisanu.

Nr. 57. Comissiunea de colaudare a adaptărilor si reparaturilor esecutate de architectulu dlu T. Maetz la cas'a din strad'a morii Nr. 8 din locu esmisa cu datulu 26/1 a. c. Nr. 413/1886 asterne protocolulu de colaudare dela 23/3 a. c. din care se vede:

a) că adaptările efectuuite corespundu planurilor si preliminarielor, precum si conditiunilor din contractulu incheiatu cu architectulu;

b) că sub decursulu lucrării s'a arëtatu necesitatea unor reparaturi cu abatere dela preliminariulu de dto 20/6 1886;

c) că in acelasi timpu s'a arëtatu, că unele lucrări prevedute in numitulu preliminariu potu remânea deocamdata neexecutate;

d) că socotél'a adaptărilor si a reparaturilor se prezinta acum astfelu:

1. sum'a cheltuelilor acordate pe bas'a preliminariului de dto 22/6 1885	9459 fl. 83 cr.
2. sum'a cheltuelilor acordate pe bas'a preliminariului de dto 20/6 1886 pen-tru plus-lucrări, dupa detragerea 10%	726 fl. 75 cr.
3. sum'a rectificata a cheltuelilor pen-tru plus-lucrări conformu cu socotél'a de dto 19/2 a. c.	3142 fl. 16 cr.
	la olalta 13,328 fl. 74 cr.

Din acésta se subtrage:

1. sum'a rectificata pentru minus-lucrări	1357 fl. 11 cr.
2. detragerea pentru pórta 25 fl. — cr.	1382 , 11 ,

Sum'a efectiva e astfelu . . . . . 11946 fl. 63 cr.

e) se arata mai departe, că s'au dificultatu cele 4 petrii proptitóre de sub pórta, din cauza scurtimii loru, avèndu architectulu a le inlocuî prin alte mai lungi;

in fine asterne comissiunea particularulu inginerului dlu O. Müss pentru revisiunea preliminarielor, colaudare etc. cu 100 fl. si propune, ér comitetulu decide: (Ex Nr. 413/1886).

— Sè se liquideze si plâtésca architectului sum'a efectiva cu 11946 fl. 63 cr. cu aceea, că se fie deobligatu a inlocuî petrile dificultate de sub pórta prin altele corespondietóre; de asemenea sè se liquideze si plâtésca si dlui ingineru O. Müss particularulu cu 100 fl. v. a.

Nr. 58. Comissiunea esmisa in afacerea zidirei scolare in urm'a insarcinarei primite la 1/1 a. c. Nr. 412/12 1886, de a face propuneri motivate cu privire la cererea directiunei scolare de fete de dto 26/12 1886 de a se face dela pórta

casei din spre strad'a morii până la portalulu edificiului scolaru o cale bătuta, arata, că cercetându-ă aflatu, că susnumit'a cerere a directiunei e pe deplinu motivata si că, de órece afacerea s'a dovedit'u a fi fórte urgénta, comisiiunea a si dispusu efectuare unei cài corespondietóre la loculu cerutu de directiunea scolaru, ér socotelele le va asterne dupa ce se va fi terminat lucrearea. (Ex Nr. 412/1886).

— Spre scientia.

Nr. 59. Secretariulu II. continua raportulu in caus'a distribuirei ajútórelor. Anumitu: La ajútórele de 25 fl. cu-prinse in concursulu Nr. 29/1887 sub lit. B. pos. 6 menite pentru 16 invetiacei de meserie, au intratu 45 cereri.

Dintre concurrenti sunt 9 mesari, 2 tipografi, 3 pelari, 13 cismari—pantofari, 3 cojocari, 7 fauri, 5 rotari, 1 sticlaru (Kunstschiefer) si 2 croitori.

Avéndu in vedere feliulu meseriei, cualificatiunea si sporiulu in meseriu' a incepùta, cele 16 ajútóre se votéza invètiacelor:

1. Aureliu Popu din Cațicau comitatulu Solnocu-Dobâca, pantofaru in Gherla.
2. Ioan Popu din Catielulu român, comitatulu Selagiu'lui, pantofaru in Simleulu-Silvaniei.
3. Matheiu I. Jig'a din Beclénu comitatulu Fagarasiului, mesariu in Sibiu.
4. Liviu Crisianu din Cigmău, comitatulu Hunedórei, tipografu in Orestia.
5. Vasiliu Buteanu din Siomcut'a mare, comitatulu Satmarului, pelariu in Siomcut'a mare.
6. Nicolau Colceriu din Vadu comitatulu Fagarasiului cismariu in Fagaras.
7. Iuliu Popu din Muresiu-Decea comitatulu Albei inferioare, fauru in Sz. Ujfalu.
8. Ioan Turcu din Siulumbergu comitatulu Ternavei-mari rotariu in Agnita.
9. Ioan Ogoreanu din Vestemu comitatulu Sibiului, fauru in Resinariu.
10. Nicolau Celegradeanu din Hatiegua comitatulu Hunedórei, fauru in Hatiegua.
11. George Rusu din Talmacelu comitatulu Sibiului mesariu in Sibiu.
12. Paulu Jurc'a din Revasielu comitatulu Ternavei-mari, croitoriu in Sibiu.
13. Pamfiliu Musi'a din Câmpeni, comitatulu Turda-Ariesiu masaru in Brasovu.
14. Nicolau Par'a din Zoltanu, comitatulu Ternavei-mari, cismariu in Brasovu.
15. Romulu Lang'a din Sierpeni, comitatulu Fagarasiului, masariu in Brasovu.
16. Petru Câmporeanu din Sieic'a-mare, comitatulu Ternavei-mari, pantofariu in Sibiu.

Se insémna, că invetiaceilor Ioan Popu (Nr. 2) si Pamfiliu Musia (Nr. 13) li se voru liberá ajútórele conferite numai după-ce isi voru presentá — supletorice — contractele incheiate cu maestrii respectivi.

Aceste stipendii se lasa in folosirea elevilor până când voru esí sodali, daca voru dovedi progresu indestulitoru si portare morală buna.

Sibiu d. u. s.

Iacobu Bolog'a m. p.,
Vice-pres.

Dr. I. Crisianu m. p.,
secretariu.

Autenticarea acestui procesu verbale se increde dloru Popescu, Cosm'a, Harsianu.

S'a cetitu si autenticatuu.

Sibiu, in 13 Aprilie 1887.

Popescu m. p. P. Cosm'a m. p. B. P. de Harsianu m. p.

Imnu si Oda

dedicate Présântiei Sale Parintelui Episcopu alu Caransebesiului Ioanu Popasu la iubileul seu sacerdotalu de 50 ani, 9 Martie 1887. De Zacharia Boiu jun. (Musica de G. Dim'a).

IMN.

Sânt'a di de serbatore!
Se cântam si se strigamu,
Si c'unu sufletu si c'o gura,
Pre pastorulu se'l laudamu.
Care turma risipita
De prin munti o adună,
Sub toiajulu măntuirei,
La viézia o chiemă.

Corulu Copililoru.

Pastorulu se traiasca ani multi in fericire,
Si oile si mieii se-i pasca in iubire!
Cântarea nôstra săbora la ceriuri pentru El,
Iubesce, bunu parinte, poporulu tinerelu!

Eata templulu in ruine
Se redic', — unu Nou-Sionu,
Si cuvîntulu, ce da viézia,
Er resuna din amvonu!

Éta musele suave,
Cari lumina o iubescu,
Pe-a Banatului verdi plaiuri,
Vesele se regăsescu!

Corulu barbatiloru:

Pastorulu se traiasca ani multi in fericire!
Cuvîntulu lui petrunde la cerului marire,
Renascere implóra la unu poporu barbatu,
A Romei vîția mare, sadita in Banatu.

Jumetatea unui secolu
Domnului Tu ai servită,
Si credint'a stramosiasca
Ne'ntinata o ai pazită.

Veselesce-te, saltédia,
Ca celu Simeonu betrànă,
Cându cuprinse măntuirea,
Ce-i trimise alu seu stăpână!

Corulu betrâniloru:

Pastorulu se traiasca ani multi in fericire,
A muncei sale fructe se guste 'n adumbrire!
Cu vîrsta numai este intre betrâni Ioanu.
Daru sufletu-i e tineru, e sufletu de Română.

Corurile intrunite:

Pastorulu se traiasca ani multi in fericire!
Cu turm'un trupu si unu sufletu, iubire si iubire!
Unu secolu, o Ioane, plină cursulu Tetă,
Prin faptele luminei marindu pre Dumnedieu!

ODA.

I.

Colo 'n Ardélu la médiad
S'oglinda maiestósa
A Tempei frunte de granit
In Bârs'a undulósa;
Acolo unu picioru de raiu,
Brasiovulu se estinde,
O mica lume de frumusete
In sinulu seu cuprindé.

Acolo daru la anulu opt
In lume puse pasulu
Unu pruncu de buni parinti crestini,
Numitu Ioanu Popasulu.
Baiatulu cresce incetisoru,
Cum cresce in munti stearjarul
Daru cresce siguru si frumosu
Cu vîrsta si cu darulu.

Acusi, acusi a terminat
Cu carteia românesca,
Si trece in sboru la cea mai grea
Nemîsesca si grecesca.
Deja ceteșcese apostolulu
Si canta in psaliticie,
Si spune predica de rostu,
Minune: ce o se fie?

Dar anii de auru trecu sburându
Copilul este june,
Si la apusu sciintia sa
Alérge s'o 'ncunune,
Da, ca albin'a prin câmpii
Saltându din flóre în flóre,
Aduna in sufletu primitoru
A museloru odore.

II.

Éta ceriulu se 'nserina, si d'odata se ivesce
O pleiada d'albe stele, ce vederile-ti rapesc!
Ele cresc si cresc in fiacari, că diamantii straluciti
In corón'a unui rege; toti, ce'i vedu, remânu nimiti.

Si că stéua din legenda sacra, ce pe Magi conduse
La alu măntuirei lèganu, si apoi numai apuse,
Astfelu sta pleiada nostra in splendori neclintiu,
Unde siedu nepotii Romei, transplantati la resaritu.

Laurianu, Cipariu scrutédia ale limbei vechi isvóre,
Maiorescu cauta fratii risipiti printre popóre;
Baritiu mintile destépta, ér Barnutiu celu chibzuitu
Ale dreptului origini chiar in fire le-a gasit;

Muresianu lovesce lir'a, si din stânci in stânci Carpatii
Intrunescu din patru unghiuri pe toti fratii, 'nstreinatii
Éra Tu, parinte bune, cu alu cruciei viu cuvîntu
Chemi poporul la 'naltimie si'l ridici dela pamîntu.

Eliadu si Lazaru salta p'ale nemurirei plaiuri,
Sincui, Maiorul cu dulcetia recunoscu a Vôstre graiuri;
De acumu nu mai e téma, că românulu va peri,
Cându din nému in nému, o Dómne, ii trimiți astfelu de fii!

Românamea se destépta. Cumu sculase Salvatoriulu
Pe prietenulu seu Lazaru, in uimire stându poporulu,
Vocea Vôstr'o chiam'a fara din mormîntulu secularu,
Intru care o ținuse unu destinu amaru, amaru.

Si precum dup'o manósa plóie pajistea inverdiesce,
Si câmpia si colin'a infloresce si 'nrodesce.
Prindi si tu, o fii'a Romei, a viá si a lucra,
Alta sorte 'ntre popóre, démnă tie, a'ti crea.

Templele resunu d'odata de strabuna melodie,
Tonu cu tonu se 'ngeminédia intr'o dulce armonie;
Toti, ce-audu canticarea noua, stau, asculta, se uimescui,
"Cesta'i nati'a 'n cadere? cesta'i nému românescu?"

Scóiele se'naltia siruri, ele, sacrele focare,
Unde ardu, că foculu Vestei, candeletele secolare,
Că sè nu se mai re'ntorce nopti că cele din trecutu,
Si pamîntulu se'l inneece alu sclavie idolu mutu.

Éra Tu, fiulu luminei, fortiele unindu spre bine,
Ai zidit unu faru puternicu diu'a, nóptea se lumine;
De departe caletoriulu vede foculu lui dorit,
Caci din Bârs'a pâna'n Tis'a sémanu siesi n'a gasit!

Si căndu re'ntorce ca barbatu
La vatra parintesca,
Biserica c'unu lungu suspinu
Ilu chiama s'o servescă.
Caci vai! sirmana protragea
Viéti'a sa in sclavie
Sub sarcini, lipse, umiliri,
Nici mórtă, dar nici vie.

Vai, stéua ei la resaritu
S'a fostu ascunsu in cétia,
Ba insusi sórele, parea,
Smolise a sa fatia,
Caci nóptea, nóptea cea mai grea,
Abisulu suferinti.
E, carea tine p'unu poporu
In jugulu nesciintici!

Elu n'are d'albe serbatori,
Cari sufletul avânta,
Ci imbrâncesce sub poveri,
Si blasfema, nu cânta.
Si jugulu greu si totu mai greu,
Ce ilu impunu tiranii,
I-lu moscenescu din nému in nému
Fii si nepoti — sirmanii!

Pan'colo susu, unde s'aruncu
Ai lumei sorti in urne,
De lume mai presusu — se facu
Consilii — adênci, nocturne;
Si tatalu Sântu, care-a creatu.
Pe omu la libertate,
Deslega jugulu c'unu cuvîntu
De gratii nesecate.

Si căndu pron'a cerésca in noianulu gracie sale,
Ne trimise meteorulu, stele a 'ntruni cu stele,
Pe pastorulu celu mai mare, pe gigantele Andreiu,
Tu ai fostu din cei mai intimi, mai probati campioni ai sei.
Bucura-Te dar si salta o betrâne venerate,
Caci I-ti vedi cu 'mbelsiugare astadi holdele 'nsperate;
A poporului iubire o-ai purtat in peptulu Teu,
Si iubire pe iubire elu I-ti dà din sinulu seu.

III.

O Caransebesiu, care 'n ruine
Plânsesi de secoli nemângaiatu,
Caci ale tale dile senine
Nori grei si negri le-au fostu curmatu:
Tu, bietu orfane, fara mama
Prin usi streine mila cereai,
Si nime in lume nu-'ti tinea séma
Si se-ti pleci capulu locu nu aveai;
O Caransebesiu, ruga-ti cu jale
La inaltimie a strabatutu. —
Termin' acuma plânsele Tale,
Diu'a de gratii Ti-a aparatu!
Éta barbatulu vine la Tine,
Care se curme lungu-Ti suspinu,
Blandu si puternicu, cum se cuvine,
Celui ce ceriulu i-a datu destinu.
Éta pastorulu, din pribegire
Pe ai sei umeri Te-a adunatu,
Cu a sa viétila din amortire
Sufletu din sufletu Ti-a insuflatu!
Radi'a luminei se respändesce
Preste-ale tale mândre câmpii;
Templulu se 'naltia, crucea lucesce, —
Intru acesta vei birui!

Fii Tei cânta érba si frundia,
Că tuturéua cuibu 'si au afiatu;
N'au se mai piara, n'au se s'ascundia,
Au unu parinte adeveratu!
O Caransebesiu, Tu din ruine,
Astadi alu nostru vesela Sionu,
Susu, Te gatesce, cumu scí mai bine,
'Naltia la ceriuri versu multisonu!

Alu Teu parinte astadi plinesce
Unu semisecol Domnului seu;
Vina, grăbesce, adu-i fîiesce
Adu-i tributulu simtiului Teu!

Multi ani Ioanu, dar sè ne traiasca
Rugile nôstre umile sboru:
Secolulu, Dómne dà se'l plinésca
Totu un'a turma si unu pastoriu!

„Fóia diecesana.”

Scól'a superióra de fetitie din Sibiiu.

(Continuare din Nr. 5—6)

Transportu din Nr. 5—6: 6884 fl. 98 cr., 200 fl. in obligatiuni, 932 fl. 43 cr. in libele de depuneri.

În decursulu lunei Martie si Aprile 1887 a mai intrat in favorulu scólei civile de fete unu daru dela institutulu de creditui si economii „Albin'a“ din Sibiiu 600 fl.

Pe list'a Nr. 2 (Colectoru Dlu Parteniu Cos'm'a, directoru la „Albin'a“) dela Domnulu Dr. George Secosianu, medicu in Roman in România 200 fl. A mai daruitu in urm'a apelului Domnulu Gligorul Mateiu, comerciantu in Sibiiu 50 fl.

Pe list'a Nr. 3 (Colectoru Dl Parteniu Cos'm'a directoru al institutului „Albin'a“) dela Domnulu Ioanu Hențescu, profesor in Buzeu, sum'a de 50 fl.

Sum'a totala 7734 fl. 98 cr.; in obligatiuni 200 fl.; in libele de depuneri 932 fl. 43 cr.

Comitetulu Asociatiunei transilvane pentru literatur'a româna si cultur'a poporului român.